Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
■■■
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-: in the United States :-
■■■
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 246. — ŠTEV. 246. NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 20, 1914. — TOREK, 20. OKTOBRA, 1914. VOLUME XXII. — LETNIK XXII.

ZAVEZNIKI SO BAJE ZOPET ZAVZELI OSTENDE.

ANGLEŠKO BRODOVJE OTEŽKOČA PRODIRANJE NEMCEV.

Nemci prodirajo proti Varšavi, a jim dela velike težkoče izvanredno slabi teren. -- V Galiciji se vrše pri reki San veliki boji med Avstrijci in Rusi. -- Velike ruske izgube pri naskokih na Przemysl. -- Težišče operacij na zapadnem bojišču leži sedaj v Belgiji, kjer skušajo Nemci obiti levo krilo zaveznikov. -- Iz nemškega vira se poroča, da je pričakovati padca francoske trdnjave Verdun. -- Položaj v Turčiji in Rumunski.

Boji pri Przemyslu.

London, Anglija, 19. oktobra. — Reuterjevi agenturi poročajo iz Amsterdama, da je izdal namestnik šefa avstrijskega generalnega štaba, general Höfer, sledečo uradno izjavo:

"Včeraj se je obnovila južno od Przemysla bitka na obeh bregovih male rečice, ki se izliva v San. Naše čete so dobile v neposredno bližino sovražnika in ga na več mestih pognale v beg. Zadnjo noč so nas Rusi parkrat napadli, pa niso mogli ničesar opraviti. V akcijo je stopila naša težka artilerija. Vojaštvo zasleduje neprenehoma sovražnika severno od Wyszkowa v neposredni bližini prelazov, ki vodijo preko Karpatov. Avstrijci so na nekaterih mestih že prekoračili Karpate in dospeli v Galicijo. Rusi so dosedaj pri obleganju Przemysla izgubili kakih 40,000 mož na mrtvih, ranjenih in jetnikih."

Varšava je varna.

Petrograd, Rusija, 19. okt. — Iz Varšave poročajo, da se Nemci ne bodo več vrnili v ono ozemlje, iz katerega so bili s težkimi izgubami pregnani. Nemci so napravili pri prodiranju proti Varšavi veliko napako. Prednje straže so se namreč približale mestu na par milj, toda Rusi so jih z lahkoto pregnali, ker je bila sovražnikova artilerija oddaljena najmanj dvajset milj od mesta. Sama nemška infanterija ni mogla proti ruski kavaleriji in artileriji ničesar opraviti. Če bi ne bil teren tako zelo močvirnat in bi prišli Nemci z artilerijo do Varšave, bi bilo mesto mogoče že danes v njihovih rokah. Vsled neprestanega deževja so ceste tako razmočene, da ne more niti več parov konj izpeljati čisto navadnega voza za proviant. Za Nemce bi bilo velike važnosti, če bi nastal hud mraz in bi zemlja zamrznila. S topovi ne morejo nikamor, ker so Rusi razdejali železniško progo Varšava-Lowitz. Brez velikih topov je zavzetje mesta naravnost nemogoče.

Ob gorenjem toku reke Visle se bije vroča bitka. V bitki, ki se vrši južno od Przemysla, si stojijo nasproti Rusi in Avstrijci. Iz uradnih poročil se da sklepati, da se nahaja nemška armada ob ruski meji v sledečih pozicijah:

Vzhodno-pruska armada je v bližini Mlave, odkoder bo začela prodirati preko Ploča mimo trdnjave Georgijevsk proti Varšavi. Čete. Čete, ki so bile koncentrirane blizu trdnjave Thorn, so zasedle Kutno-Lowitz okraj, tretja (šlezka) armada pa oblega Ivangorod.

Boji pri Varšavi.

Washington, D. C., 19. okt. — Tukajšnje nemško poslaništvo je dobila iz Berlina brzojavko, ki se glasi: "Oficielno poročilo pravi, da so začele nemške čete, koncentrirane pri Lycku, prodirati."

Razorane in blatne ceste.

Berlin, Nemčija, 19. oktobra. — Vojaški izvedenci pravijo, da bo bitka, katera se vrši južno od Varšave, odločila usodo tega mesta. Trdnjava bi morala že kedaj kapitulirati, če bi ne bilo ozemlje tako močvirnato. Živina, topovi, vozovi, vse to ostaja v ozadju, infanterija pa potrebuje za pot, ki bi [illegible] napravila v par nekaterih krajih do pol metra ali pa še več globoko. Vojaki so razmeroma še dosti dobro razpoloženi.

Prenapolnjene bolnišnice.

Berlin, Nemčija, 19. oktobra. — Ruska poročila pravijo, da se nahaja v Varšavi najmanj 800,000 vojakov, ki so z vsem razen z zdravniškimi potrebščinami izborno preskrbljeni. Ker primanjkuje zdravnikov in dobre postrežbe, se število smrtnih slučajev z vsakim dnem množi. Bolnišnice in provizorični lazareti so prenapolnjeni.

Iz različnih mest v Kavkazu se poroča, da so se začeli prebivalci upirati. Vlada je poslala tja iz Besarabije precejšnje število vojakov, kateri imajo nalogo zadušiti upor in z uporniki brezobzirno postopati.

Nemci so prepričani, da bo armada generala Hindenburga zavzela Varšavo brez vsakih posebnih težkoč.

V Galiciji stoje Avstrijci skoraj povsod v ofenzivi.

Višine ob reki San.

Manchester, Mass., 19. okt. — Brzojavko, katero je dobil z Dunaja avstro-ogrski poslanik Dumba, se glasi: "Danes se je vnela pri reki San ob celi črti med Rusi in Avstrijci vroča bitka. Avstrijci so zavzeli skoraj vse utrjene višine z naskokom. Sovražnik je izgubil veliko število vojakov."

Preko Visle.

London, Anglija, 19. oktobra. — Petrograjski dopisnik nekega tukajšnjega lista poroča, da so Nemci že večkrat hoteli prekoračiti reko Vislo, pa vedno brez uspeha. Zadnji čas so začeli graditi najmanj na desetih krajih mostove, kakorhitro je bil pa most do polovice zgrajen, ga je razdejala ruska artilerija. Reke, ob katerih divja boj, so polne človeških trupel.

Boji v Belgiji.

Pariz, Francija, 19. oktobra. — V nekem buletinu, katerega je izdal danes francoski generalni štab, se govori s posebno pohvalo o hrabrosti Belgijcev. V poročilu se govori nadalje o splošni situaciji na zapadnem bojišču.

"V Belgiji je obstreljevala težka artilerija sovražnika naše pozicije ki se raztezajo od Nieuport do Vlasloo, iztočno od Dixmude. Armada zaveznikov, posebno pa belgijske čete niso le zavrnile naskoke Nemcev, temveč celo prodrle do Roulers.

Na našem levem krilu, med reko Lys in kanalom La Basse napredujemo v smeri proti Lille. Trdovratni boji so se vršili na fronti od La Basse proti Ablain in St. Nazaire. Pri teh operacijah smo se morali boriti od hiše do hiše.

Severno in južno od Arras stoje naše čete že deset dni neprestano v boju ter ni pogum naših ljudi niti za trenutek opešal.

Iz centruma ni poročati ničesar novega.

Na našem desnem krilu, v Alzaciji, zapadno od Colmar, stoje naše prednje straže v eni črti z Bonhomme, Pairis in Sulzern.

Velikanske izgube pri Lille.

Berlin, Nemčija, 19. oktobra. v danes izdanem poročilu glede položaja, da se je uspešno zavrnilo sovražne naskoke pri Lille. Poročilo se glasi:

"Naše čete so zavrnile naskoke na zapadu in severozapadu od Lille ter mu zadale ogromne izgube. Na iztočnem bojišču je situacija neizpremenjena."

Iz kratkosti poročila se sklepa, da se pripravljajo važne stvari.

Mornariški izvedenci pričakujejo, da bodo postale mornariške operacije v Severnem morju važnejše kakor hitro bodo nastopili megleni dnevi ter se bo skrajšal dan.

Nemci v bližini Dunkirk-a.

London, Anglija, 19. oktobra. Zelo je poparilo občinstvo danes izdano neoficijelno poročilo, da se Nemci približujejo močno utrjenemu francoskemu pristanišču Dunkirk. Poročilo, katero je odposlal iz Rotterdama poročevalec "Daily Mail" pravi:

"Ravnokar iz nemškega vira došla vest pravi, da so Nemci prekoračili belgijsko mejo ter da korakajo ob obali proti Dunkirk. Prednje straže nemške armade stoje baje le še 8 milj daleč od mesta."

Tiskovni urad je objavil, da ni bilo mogoče dobiti oficijelnega potrdila te vesti.

Angleško brodovje v akciji.

London, Anglija, 19. oktobra. Močno oporo ima skrajno levo krilo zaveznikov v angleškem brodovju, ki leži ob obrežju. Zveza med morjem in deželo je izpopolnjena in tukaj prevladuje prepričanje, da bosta mogli zvezana armada in mornarica ustaviti nadaljno prodiranje Nemcev ob belgijsko-francoski obali.

Ako se posreči preprečiti obkoljenje levega krila zaveznikov, bo ostala Nemcem edina pot, da namreč skušajo prodreti močne čete, ki jim stoje nasproti na njihovem desnem krilu

Belgijsko poslaništvo je danes belgijskim prostovoljcem naročilo, naj se podajo v Cherbourg. Vojaški begunci in ranjenci, ki hočejo oditi k fronti, bodo odšli v Calais.

Prihod canadskih čet.

London, Anglija, 19. oktobra. V Avonmouth je dospel danes transport canadskih čet. Odposlalo se ga je v neki koncentracijski tabor.

Padca Verduna je pričakovati vsaki čas.

St. Mihiel, nemški glavni stan, 19. oktobra. — Ameriški poročevalec J. F. Archibald poroča, da bo padla trdnjava Verdun v teku par dni.

Več zunanjih fortov se že nahaja v rokah Nemcev in francoske pozicije so tako oslabljene, da je predaja trdnjave le še vprašanje kratkega časa.

Protinemški in protiavstrijski izgredi v Londonu.

London, Anglija, 19. oktobra. Kakih 30 ljudi se je danes prevedlo v Greenwich sodišče pod obtožbo, da so se vdeležili demonstracij, ki so se vršile včeraj proti Nemcem in tekom kojih je bilo razdejanega veliko imetja.

Javni obtožitelj je izjavil, da mu je žal, ker mora nastopiti pro-

proti Nemcem, a tekom demonstracij se je razdejalo tudi veliko angleškega imetja.

V različnih delih Londona so se pojavile danes demonstracije, a močna policijska straža ni dopustila nikakih dejanskih napadov.

Turčija nadaljuje z oboroževanjem.

Bukarešta, Rumunska, 19. okt. Vsaki trenutek je pričakovati vmešavanja Turčije v svetovno vojno in sicer na strani Avstrije in Nemčije. Ruski poslanik v Carigradu je prevedel arhive poslaništva v Odeso. Turško brodovje križari v Črnem morju.

Rumunske oblasti so zaplenile pošiljatev 150 železniških vozov, ki so bili naloženi z artilerijsko municijo in drugim vojnim materijalom. Kontrabant naj bi se prevedlo iz Turčije v Nemčijo. Nemški poslanik je takoj protestiral proti odredbi ter izjavil, da se je zgodilo že več takih slučajev. Protest je bil brez uspeha in blago je ostalo zaplenjeno.

Carigrad, Turčija, 19. oktobra. Turška vlada ni hotela odpustiti nemške posadke križark "Goeben" in "Breslau". Zahtevo, da se odpusti posadko, je stavila Anglija. Vlada je izjavila, da je stvar čisto internega značaja ter da nima nobenega stika z zunanjo politiko.

Carigrajski patriarh.

Amsterdam, Holandsko, 19. oktobra. — Glasom nekega poročila iz Berlina je turška vlada naprosila evkumenskega patriarha, vrhovnega glavarja grško-pravoslavne vere, naj zapusti Carigrad.

Turški prestolonaslednik — vrhovni poveljnik.

London, Anglija, 19. oktobra. Poročevalec "Gazzette" piše iz Carigrada, da je imenovanje prestolonaslednika vrhovnim poveljnikom turške armade in mornarice povzročilo v Turčiji veliko presenečenje. Imenovalo se ga je baje v prvi vrsti zato da se bori proti diktatorstvu Enver paše.

Stališče Italije.

Rim, Italija, 19. oktobra. — Izbruha vojne na Balkanu je pričakovati tekom enega tedna. V boj bosta zapleteni Rumunska in Turčija. Razvoj stvari kaže, da se bo priklopila Turčija Avstriji in Nemčiji, Rumunska pa zaveznikom. Ako se to zgodi, najbrž tudi Italija ne bo mogla še nadalje vstrajati pri svoji nevtralnosti.

Ministrski predsednik Salandra, ki je prevzel danes posle zunanjega ministra je imel nagovor, v katerem je izjavil, da bo Italija vstrajala pri svoji nevtralnosti.

Ostende zopet v rokah zaveznikov?

London, Anglija, 19. oktobra. "Morning Post" poroča, da so zavezniki zopet osvojili Ostende. Poročila iz Pariza kažejo, da je položaj Nemcev na obali kritičen, ker podpirajo angleške bojne ladije na morju belgijsko armado, ki operira na suhem.

Sodelovanje brodovja, proti kateremu so Nemci na suhem brez moči, je povzročilo, da je bilo zasedenje Ostende brez vrednosti

kočeno prodiranje Nemcev ter obkoljenje levega krila zaveznikov.

Japonska križarka se je potopila.

Tokio, Japonska, 19. oktobra. Uradno se je naznanilo, da je zadela japonska križarka "Takachiho" v Kiaučau zalivu na mino ter da se je potopila. Enega častnika in enajst mož se je rešilo.

Ob času katastrofe se je nahajalo na krovu 287 mož.

Angleška križarka izvan boja.

Washington, D. C., 19. okt. — Nemško poslaništvo je dobilo danes iz San Francisca vest, da je bila angleška križarka 'Triumph' težko poškodovana, ko se je vdeležila ob strani japonskega brodovja obstreljevanja Kiaučaua. Nemške havbice so jo kmalu prisilile, da se je morala umakniti.

Francoske bojne ladije v Jadranskem morju.

Cetinje, Črnagora, 19. okt. — Pri dalmatinski obali je potopila neka francoska križarka avstrijski podmorski čoln. To se je zgodilo takole: — Pred vhodom v Boko Kotorsko se nahaja par francoskih in angleških bojnih ladij. Proti jutru sta dospela skozi ožino dva avstrijska podmorska čolna in hotela oddati v sovražnikove ladije par torpedov. Francoska križarka je čolna še pravočasno opazila in začela nanju streljati. Prvi se je potopil, drugi je pa ušel. Nato so začele bojne ladije z bombardiranjem kotorskih utrdb. Nad brodovjem se je prikazal neki avstrijski aeroplan, vrgel nanj več bomb, ki so popadale v morje.

Pariz, Francija, 19. oktobra. — Havas-agenturi poročajo iz Barcelone, da poskušajo Angleži zapleniti več nemških trgovskih ladij, ki so v začetku vojne pobegnile v nevtralna pristanišča.

London, Anglija, 19. oktobra. Iz Rima naznanjajo, da je hotelo avstrijsko brodovje v Kotorskem zalivu pred par dnevi prodreti francosko in angleško blokado pred luko Sovražnik je začel s tako silo streljati nanje, da so se morale umakniti.

Wilson ostane nevtralen.

Washington, D. C., 19. okt. — Predsednik Wilson je danes namignil, da vlada še ni izpremenila svojega stališča glede posojil ameriških bankirjev za vojskujoče se države v Evropi.

Stališče Rusije.

Petrograd, Rusija, 19. oktobra. Ruski zunanji minister Sasanov je pojasnil časopisju razmerje v katerem se nahaja Rusija z ozirom na zaveznike in Nemčijo. To je storil zategadelj, ker si ruska reakcionarna stranka na vse načine prizadeva naščuvati rusko ljudstvo proti Angležem in jih spoprijazniti z Nemčijo.

— Nekateri reakcijonarni listi — pravi minister — so šli zadnji čas tako daleč, da so začeli delati nemškemu cesarju in Hohenzollercem sploh komplimente. Ob padcu Antwerpena so prerokovali konec vojne in očitali Angliji, da pošilja zase druge narode v boj. Ti reakcijonarji niso ruskega mišljenja, njihove ideje pa izvirajo iz leta 1815. Gledajo samo na svojo korist, zunanja politika se morajo zavzemati za Anglijo, ker jim bo le z njeno pomočjo mogoče kaj doseči. Prepričan sem, da ne bo med obema državama nobenega spora, če pa slučajno nastane, ga bo mogoče v najkrajšem času poravnati. Z Nemčijo ne maramo imeti nobene skupnosti in nikake zveze.

Česa si ne drznejo!

Pariz, Francija, 19. oktobra. — **Vodja francoskih klerikalcev Jean de Bonneson, zatrjuje, da so naprosili cesar Franc Jožef, bavarski in saški kralj v posebnem pismu novega papeža Benedikta, da bi blagoslovil orožje njihovih čet. Papež je to infamno prošnjo odločno zavrnil.**

Anglija v stiskah.

Berlin, Nemčija, 19. oktobra. Ker se je začelo ljudstvo v Indiji upirati, je bila Anglija prisiljena poslati z otoka Malte v različna indijska mesta nekaj bataljonov vojakov. Če nastane tudi po drugih angleških kolonijah nezadovoljstvo z vlado, bo morala Anglija še iz Francije odpoklicati večino svojega vojaštva. Razmere v Južni Afriki se zaenkrat niso še veliko izpremenile. Vse tozadevne brzojavke so pod strogo vladno kontrolo, vsled česar ni mogoče dognati ničesar natančnejšega. Anglija neprestano nagovarja Portugalsko, da bi se ji pridružila in ji pomagala če že več ne, že vsaj z desettisoč vojaki.

Odvzeti častni naslovi.

London, Anglija, 19. oktobra. Reuterjevi agenturi poročajo iz Petrograda, da je odvzet vsem onim avstrijskim in nemškim državljanom, ki so bili odlikovani z naslovom "komercijski svetnik" ta častni naslov.

General Roca umrl.

Buenos Aires, Argentinija, 19. oktobra. — Danes je umrl tukaj general Julio Argentino Roca, prejšnji predsednik republike Argentine. Rojen je bil leta 1843 in je bil od leta 1874 do 1880 ministrski predsednik. Tisto leto je bil izvoljen prvič za predsednika. Po preteku svojega drugega termina je bil argentinski poslanik v Braziliji, pozneje pa na Francoskem.

Taft pri Wilsonu.

Washington, D. C., 19. okt. — Danes je obiskal bivši predsednik Taft predsednika Wilsona v Beli hiši. Predsednik ga je takoj sprejel. Taft mu je rekel, da ga veseli, ker se nahaja zopet v Beli hiši in da je čisto zadovoljen v svojem privatnem življenju.

Zdravstveno stanje v New Yorku.

Iz poročila, ki ga je izdelal zdravstveni urad, je razvidno, da je bilo prejšnji teden v New Yorku med tisoč prebivalci samo 11 smrtnih slučajev. Prejšnje leto je prišlo v tem tednu na tisoč prebivalcev 14 smrtnih slučajev.

84-letnica.

Včeraj je minilo 84 let, odkar je bila ustanovljena newyorška univerza. Ob tej priliki so se vršile velike slavnosti, katerih se je udeležilo nad 500 dijakov in ves

Pretnje generala Ville.

El Paso, Tex., 19. oktobra. — V soboto je dal general Villa nabiti v Juarezu lepake, v katerih se grozi s smrtjo vsem osebom, "ki dajejo sovražniku informacije". Lepake se je danes izpopolnilo ter imajo sedaj sledeče besedilo:

"Dosti vzroka imamo za domnevo, da je prišlo veliko detektivov in drugih iz Združenih držav v Juarez z namenom, da opazujejo naše južne vojaške operacije. S tem naznanjamo, da se tega ne bo več trpelo in da se bo vsakega brez procesa ustrelilo, katerega bi se zasačilo."

Vse kaže, da je razmerje med Villo in Carranzo z vsakim dnem bolj napeto

Poročila z juga pravijo, da je Vilia pripravljen na boj. Železniški vlaki odidejo lahko vsaki trenutek na pozorišče bojev.

Drobne vesti.

Za proces proti Mrs. Carman so bili včeraj izvoljeni porotniki.

•

Neki veliki jastreb je krožil včeraj nad Woolworth poslopjem v New Yorku. Naenkrat se je spustil proti tropu golobov ter pograbil enega. Nato je zletel proti 27. nadstropju ter tam zavžil svoj plen. Po končanem obedu je odletel v smeri proti Long Island.

•

50-letni Albert Munding s Cedar St. v New Yorku se je pred 14 dnevi obesil, ker ni mogel v vojno v Nemčijo. Truplo so našli šele včeraj.

•

V zadnjem fiskalnem letu se je izvozilo iz Združenih držav avtomobilov v vrednosti $40,000,000. Preteżni del eksporta je šel v Anglijo.

•

V New Yorku je umrl veletržec Frank C. Vogel, solastnik tvrdke Henry Siegel. Proti obema je naperjena tožba radi bankerota.

•

V Cap Haitien so se izkrcali ameriški mornariški vojaki.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1915

S prvim novembrom pričnemo razpošiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. Letošnji koledar bo izvanredno zanimiv ter bo vseboval med drugim številnim čtivom tudi **znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williama J. Flynna: "ČRNA ROKA IN NJE DELOVANJE"**, v kateri popisuje pisatelj resnično zgodbo, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in končno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in zavratnih umorov. Že sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno ugajal našim čitateljem.

Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " " pol leta 2.55
" " " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.60.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Bodočnost militarizma.

—o—

Vse velesile, ki so zapletene v boj, zatrjujejo, da vojujejo defenzivno vojno, do katere so bile prisiljene vsled napada soseda. Vse te države zatrjujejo nadalje, da se borijo za prostost narodov, in celo ruski car si dovoli ta dovtip. Vse so si nadalje edine v tem, da bo njih zmaga oprostila narode težkih bremen oboroževanja ter da bo napočila doba trajnega miru in splošnega blagostanja. Da okrepijo te trditve, kažejo zavezniki na velikansko oboroževanje Nemčije, vsled kojega so bili prisiljeni, da se tudi oni oborože. Ako bi se premagalo Nemčijo, bi se jo tudi lahko prisililo, da razoroži in potem bi tudi zavezniki lahko oborožili. Nemčija pa navaja svoje vedno rastoče blagostanje, ki je povzročilo zavist drugih narodov, posebno Angležev; nadalje svojo centralno lego, ki jo sili, da se z oboroženo roko zavaruje proti eventuelnemu napadu. Ako se premaga zaveznike ter oslabi vojaštvo Anglije in Francije, bi odpadel tudi vzrok za oboroževanje in za to izdani denar denar bi se lahko porabilo v kulturne in mirovne svrhe.

Pregovor pravi, da je hinavstvo kompliment, katerega se napravi v čednosti. Vse te trditve so priznaje, kako pogubno je to vedno naraščajoče oboroževanje in kako upravičeni so narodi, da se obrnejo proti temu vampirju, ki sesa njih kri in mozeg. Vzemimo slučaj, da te države v resnici žele oprostitve od tega jarma. Logika dejstev pa je močnejša kot vse želje. V teku dogodkov se kaže vedno bolj jasno, da bo nastopila po tej vojni doba militarizma, ki ne bo le jačji, temveč tudi obsežnejši, ker se bo raztezal tudi na one narode, ki so bili sedaj prosti tega bremena.

To pa je povsem umevno. Interesna nasprotstva med narodi bodo ostala tudi po vojni in vsak narod bo tudi vnadalje skušal varovati svoje interese, kar bo pa mogel storiti le z orožjem v roki, dokler bo obstajal današnji družabni red. Takoj po izbruhu vojne se je pokazalo, da so vse pogodbe cunja papirja, katero se takoj raztrga, kakor hitro se nudi kaka korist. Dosedanji uspehi Nemcev pa so kljub premoči zaveznikov dokazali, da so najmočnejše in najboljše oborožene armade najboljši argumenti.

Iluzija je, ako se misli, da je mogoče zmagalcu popolnoma ali vsaj za trajno napraviti nasprotnika nesposobnega za boj. Napoleon I. je to skušal storiti, a se je grdo opekel ob času osvobodilnih vojn. Vsled interesnih nasprotstev so lahko današnji zavezniki jutršnji sovražniki. To zadostuje, da se razblinejo v nič vse utopistične sanje o splošnem razoroženju. Po vzgledu Nemcev se bo vsak narod oborožil do zob, da je pripravljen za vse slučajnosti. V vsaki deželi bo triumfirala voja-

Da bo temu tako, je opaziti že sedaj. Na Angleškem se bo brez dvoma uvedlo splošno vojaško obveznost. Da ne bodo zaostale Združene države, se lahko smatra za gotovo.

◆

Dopisi.

—o—

La Salle, Ill. — Sem ne svetujem nikomur hoditi, ker so delavske razmere precej slabe. V tovarnah se toliko zasluži, da se človek pošteno preživi; srečni so oni, ki imajo delo. — Rojaki so se začeli zadnji čas zanimati za Slovenski Dom. Vse bi še bilo, če bi nečesa ne manjkalo. In to je sloga! Rojaki, le kadar boste složni, boste zamogli položiti temelj Slovenskemu Domu. — Kamor pride človek, sliši povsod govorjenje o vojni. Žalibog, da jih je med nami veliko, ki pravzaprav ne vedo, kaj je Slovanstvo. Slovenec ni imel od Avstrije še ničesar dobrega. Pri vojakih so ga pitali z "vidišarskimi psi" ter drugimi podobnimi priimki, in zato se nam naravnost čudno zdi, kako morejo iti s takim navdušenjem v boj za Nemce. Sedaj bi bila prilika, da bi se otresli nemškega jarma, toda kakor kaže, ne bo nič iz cele stvari. Pozdrav! — Naročnik.

Koehler, N. Mex. — Ker že dolgo časa ni bilo nobenega dopisa iz naše naselbine, hočem jaz sporočiti par novic. Z delom gre še precej dobro, delamo vsak dan, zaslužek je pa odvisen od delavca in prostora. Sem ne svetujem nikomur hoditi, ker se delo težko dobi in je še vedno veliko število brezposelnih v tej okolici. Ko se bodo razmere kaj izboljšale, bom že sporočil. Slovencev je tukaj prav malo, največ je še Hrvatov in Italijanov. Društvo imamo samo eno, ki spada k N. H. Z. Nekateri rojaki so tudi člani društev v drugih naselbinah. Pozdrav! — Naročnik.

Miami, Ariz. — Hvala vam, ker ste mi poslali veliki atlas. Ta knjiga je velike važnosti za vse one, ki čitajo poročila o sedanji vojni. — V tukajšnjem rovu se je ponesrečil naš dobro znani rojak Vincenc Vozmut. Zlomilo mu je desno nogo pod kolenom. — Delavske razmere so prav slabe. Šestega avgusta je odpustila družba polovico delavcev, druga polovica pa dela samo vsak drugi dan. Zaslužimo komaj za hrano. Pred rovom se zbira vsak dan veliko število brezposelnih, med katerimi se nahajam tudi jaz. — Fran Nacirkovnik.

◆

Milko Vogrin.

—o—

Novela. — Spisal dr. **Stojan.**

—o—

(Nadaljevanje.)

Ko je mati radovedna vsled zadnjih besed poprašala hčerko, odkorej že pojema njeno sočutje do barona Roberta, pove jej ona, kako je Robert oni večer proti njej ozmerjal Milka Vogrina, sumničil ga in grdil, da, celo njo samo jeošteval, ker je z njim občevala. "Najbolj pa me je užalilo", nadaljuje odločno deklica, "in mi vse sočutje do njega vzelo, ko je le naglašal **plemenito svoje ime, a plemenitega srca** nikdar! In ravno plemenita duša in srce so isti življi, ki iz človeka delajo — človeka. Tukaj je nasprotje, ki loči mene od Roberta — za vselej. Roki najini bi se še morda prisili zvezati se, ali najini srci — ostaneta na veke nezdružljivi."

"Ti misliš torej očetu", vpraša nagloma mati vsa razdražena, "oporekati in Robertu naravnost roko odreči?"

"Tega ne, mati! **Roke** ne vem, ali je odrečem, a **srce** pač. Tudi Robert želi le, kakor si ti, mama, sama rekla, moje roke, to je moje dote, a srca ne. Ali **to** je pač, mislim, za **srečno** zakonsko življenje prva potreba."

Po tej opombi, ki je tudi mater zadela, skušala je ona hčerki dokazati, da prava ljubezen med zakoncema šele pozneje nastaja. Navajala je več primerov iz dejanskega življenja za svojo trditev, a te vse je Olga bistroumno zavrnila, rekoč, da "mi srečo človeško le po zunanjem stanju in obnašanju ljudi sodimo, a ne vemo pa ne, ali čuti res njihovo srce to, kar kaže zunanjost; sploh pa je le izjema", trdi naposled deklica, "da bi se srci po lastnostih diametralno ločeni — družili kdaj v srečnem zakonskem življenju."

Če je prav mati zdaj uvidela, da so

katere je morala tolikokrat in tudi zadnjič sama proti svojemu možu zagovarjati, opomnila je vendar, da še Olga kot mlada deklica življenja ne pozna, najmanj pa zakonskega, zatorej naj tako strogo ne sodi.

"Res je sicer", odgovori zdaj v zadregi deklica, "da ne poznam zakonskega življenja, ali kakor povsod, vlada tudi v njem pregovor: "Enako se enakemu druži." Jaz si pač mislim, da morejo le blage, lepe lastnosti, vzvišeni in idealni nazori človeka osrečevati, in da more človek le s takim človekom srečno živeti, ki hrani v sebi srce plemenito. Imela sem priložnost to tudi opazovati. Videla sem Roberta, videla sem pa tudi dr. Vogrina. Kakov razloček, mama! Kakor noč in dan, kakor solnce in mesec! Le lastnosti, kakor so Vogrinove, morejo človeka osrečiti, le s takim človekom bi se moje srce združilo, le z njim bi srečno živelo!"

Te besede so materi vse razkrile. Hipoma si je znala tolmačiti, zakaj je klicala Olga onikrat v sanjah njegovo ime. Ker jej je bilo prej temna tajnost, postalo jej je zdaj jasno kot dan. "Zatorej se je na zadnji zabavi radovala bolj z Vogrinom nego z Robertom", misli si dalje, in zdelo se jej je, da imel oče prav, ko je trdil, da je postala Olga bolj otožna potem, ko je bil Vogrin odšel.

Strašna sumnja se poloti zdaj materine duše. Strahu strepeče, ko pomisli, da bi znalo Olgino srce čutiti ljubezen do Vogrina. Ona ga sicer sama spoštuje in čisla, ali misel, da bi mogla Olga, njena hči, odreči iz ljubezni do njega — Roberta, baronu, grajščaku, in nasprotovati očetu in njej, ta misel jej je nezapopadljiva. Da, ko bi bil Vogrin velik, znamenit mož, tedaj bi se s to mislijo še sprijaznila, ali zdaj ni Vogrin — nič, nič, in zna le postati nesreča njeni hčerki za celo življenje...

Vsa prestrašena in razburjena popraša torej svojo hčer: "Ali pa ljubiš, Olga, menda Vogrina?... Bog ne zadeni, da bi se bilo tvoje srce toliko spozabilo! Kaj bi rekel oče, kaj Robert, kaj bi rekli naši znanci in prijatelji na Dunaju, kaj plemenite rodbine, baroni in grofi, ki dohajajo v našo hišo? Olga, pomisli to!... Ali ljubiš res Vogrina? Reci, da ne! Govori, ali ljubiš res njega, ki ni nič in morda vedno tak ostane?. Govori, Olga!"

Nedolžna deklica je začela ihteti, oklenila se je materinega vratu in jo držala kakor jeklene verige. Ko pa materi tudi na večkratno vprašanje ne odgovori, prosi jo za Boga, in se jej roti, da mora reči, ali je res, kar sluti njeno srce.

Konečno se vendar deklica ohrabri ter reče tiho in sramežljivo: "Da, mama, ne bodi mi huda, ne zavrzi me, jaz — ljubim — Vogrina! Moje srce hrepeni le po njegovem **plemenitem** srcu! Njegove lastnosti, njegovi nazori, njegovi ideali so me tako očarali, da je moje srce vedno le pri njem. A ne huduj se, mama! Daj mi to srečo še dalje uživati, saj sem že srečna dovolj, če le smem misliti nanj!"

"Ali si mu pa to svojo ljubezen že razkrila?"

"Tega nisem in mu ne storim nikdar!" odvrne hitro Olga. "Za svojo ljubezen vem le jaz sama in zdaj tudi ti. A pri vseh bogovih te kleče na kolenih prosim, ne zataji me, ne povej očetu, ne reci nikomur, da ljubim — njega! Vse hočem storiti, kar želiš, vse izpolniti, kar hoče oče in ti, le ne povej tega! Hočem dati roko Robertu, hočem iti doli na Ogrsko, hočem biti tam nesrečna žena, le ne povej očetu in nikomur, da ljubim — Vogrina, da neha z njim, z njegovo ljubeznijo moja sreča!... Glej, mama, vedno se mi zdi, da ne bodem dolgo srečna; zatorej mi pusti sedanjo srečo! Sanjalo se mi je, da so ga vrgli valovi pobitega na obrežje, in ko sem ga mislila prijeti, izginil mi je iz rok. In tako mi bode tudi izginila moja sreča, in nesrečna še bodem klicala po — Milku Vogrinu!"

Tako je končala uboga deklica. Obljubila je še enkrat vse storiti, kar se zahteva od nje. Ona hoče biti z Robertom prijazna, hoče mu obljubiti roko, naj tudi nje srce krvavi, hoče iti z njim k poroki, naj gleda tudi sreča jokaje za njo, vse hoče storiti, ako le mati o njeni ljubezni molči.

Mati seveda obljubi to rada Olgi in hoče na vse pozabiti, kar

ostane prijatelj kakor dosedaj in ne bode mu kazala, da preti on uničiti srečo v gostoljubni mu hiši. Nazadnje pa še skuša hčerki dokazati, da je njena ljubezen do Vogrina nesmiselna in ničeva, in ko jej ubogljiva deklica navidezno pritrjuje, čuti se mati zopet potolaženo.

Od tega večera je spajala hčer in mater nova, tajna vez.

III.

Nasledek Olginega razgovora z materjo je bil ta, da je hči odslej molčala ter kolikor mogoče zatajevala svoje notranje boje. Kedar je le količkaj mogla, pobegnila je skrivši iz materine bližine na vrt v svojo utico, ali si pa poiskala v zelenem gozdiču skrit prostorček. Tu se je potem razjokala, kakor malo dete, če vidi, da mu hoče kdo predrago mater odpeljati. Večkrat jo je našla mati na skrivnem jokajočo, in solze v hčerinih očeh segale so jej globoko v srce. Bilo jej je neskončno težko videti, kako žaluje in trpi njena Olga. Nehotoma je tedaj hčerko večkrat po vzroku njene žalosti popraševala, ali deklica se je vrgla, ne da bi besedice izpregovorila, materi v naročje in se v njenih objemih izjokala.

To dušno stanje ni dolgo prenehalo. Sicer je istina, da čas vse ozdravi, ali ta izrek je presplošen. Mati se je varala, ko se je sprva tolažila s tem, da bode po nekih dneh Olga vse pozabila in zopet poprejšnjo veselost pridobila. A tu je bilo nasprotno. Olgino obličje je bledelo vedno bolj od dne do dne, njeni živci so postajali vsak dan bolj občutljivi in uboga deklica se je včasih tresla kakor šiba na vodi. Tudi ponoči ni bilo miru. Zdaj je celo noč prejokala, zdaj v sanjah govorila, zdaj blodila, da je mater, ki je z njo v isti sobi počivala, kar strah in groza obhajala. Kaj je bilo materi storiti? Ali bi naj pisala očetu in ga prosila, naj pride v Porečе? Ali bi mu naj razkrila tajno Olgino ljubezen in povedala, kakšne nasledke je imel nje pogovor s hčerjo?

Taka vprašanja so mučila mater, ko je čuvala po nočeh svojo hčer in devala jej na vročo, gorečo glavo mrzle obveze. Sledujič je pa sklenila sama pri sebi, da hoče slušati hčerino nedolžno srce in stati mu sočutno na strani. Občutljiva materina nrav ni mogla več kazati iste osornosti proti svojemu dragemu otroku, kakor smo jo oni večer pri njej opazovali. Mati je zdaj pozabila, kar je zadnjič proti hčeri govorila, ter je začela Olgo pomilovalno tolažiti. Nje tolažba pa je bil lek deklièinemu srcu.

Ko je Olga že četrto noč — bilo je v soboto — vsa obupana v svoji postelji na skrivnem solze točila in kakor brezčutna zrla nemo predse, užalilo se je materi srce, da se ni mogla več premagovati, in to noč je razkrila hčerki svoje sočutje. Obljubila jej je, da je ne da od doma in da se ne bode zveza z Robertom tako hitro vršila, kakor se je bilo določilo.

"Nič še ni izgubljenega", tolaži jo zdaj mati. "Ako tvoja ljubezen do Vogrina **enaka** ostane in ti le z **njim** srečna biti želiš, tudi to še lahko božja previdnost tako obrne, da vse po tvoji želji in volji izteče. Nikar še ne obupaj, saj poznaš resnico starega pregovora: "Človek obrača — Bog pa obrne!" Če dobi dr. Vogrin stalno, dobro službo, potem tudi jaz sama tej zvezi ne nasprotujem, ali zdaj te naj le tolaži prepričanje, da storim vse zate, kar je mogoče in kar tvoje srce poželi."

Po teh besedah se je Olgi srce utolažilo. Začela je govoriti o Vogrinu, o njegovem lepem značaju, plemenitem njegovem srcu in mati jo je molče poslušala. Vedela je, da si Olga, kakor vsak človek, s pogovorjenjem le svojo notranjo žalost olajšuje. Medtem pa je vedno mrzle obveze hčerki na čelo pokladala in, hvala Bogu, vse skupaj je tako dobro vplivalo na razdražene živce, da je hči to noč prvič zopet trdno spala.

Visoko je stalo v nedeljo jutro solnce na nebu, ko se je Olga vzbudila. Mati je že bila na vrtu sama použila zajutrek, ker ni hotela iz sladkega spanja buditi svoje uboge hčerke. Ravno je vabilo v bližnji cerkvi "Marija na Otoce" k deseti maši, ko je prišla Olga k materi na vrt.

"Dobro jutro, moja ljuba mati!" pozdravlja mater hči ter jo iskreno poljubi. "Danes si pač dolgo name čakala! Zakaj me nisi bila vzbudila?"

"Videla sem te mirno spečo", odvrne mati, "kakor da bi čuvali

je, da se čutiš srečno v svojih blaženih sanjah. Nisem te torej hotela buditi, ker vem, da je človek srečen, kedar spi. Njegov duh se tedaj ziblje po visokih vzornih višavah, on kroži breztelesen v blaženih, rajskih krogih, a ko se truplo vzbudi, vrne se zopet v dejansko, težko življenje."

"Glej, mama, danes se čutim bolj krepko!" odgovori Olga pogumnega glasu. "Spala sem, kakor še nikdar v svojem življenju, trdno in mirno; dobrodejni vpliv nocojšnje noči razliva se po mojem telesu."

In deklica je govorila resnico. Na njenem bledem, upadlem licu začela se je zopet rdečica prikazovati in na njeno obličje vračala se je prejšnja vabljiva lepota. Srčni nemir je jel zapuščati njeno srce in pričakovati je bilo, da se jej v kratkem povrne prejšnje veselo dušno stanje. Ali one živahne veselosti in duševnega miru, ki smo ga pred nekimi dnevi še na njej občudovali, ni bilo videti zdaj na Olgi. Huda izkušnja, da ne more človek na tem svetu vsega doseči, po čemur hrepeni, prepričanje, da se mora boriti za najblažje čute svojega lastnega srca: vse to je neizkušeni deklici srce hudo potrlo in vzelo jej prejšnji dušni mir.

"Kaj bodeve danes, ko je nedelja, celi dan delali?" vpraša po kratkem premolku mati. "Danes in jutri sve še same, ali v torek že pridejo gostje k nam."

Mati je nalašč zamolčala ime barona Roberta Bende, ki je imel že v dveh dneh v Poreče priti. Bala se je, da bi z imenom, ki je bilo deklici tako zoperno, ne žalila mladega srca.

"Veš kaj, mama?" odgovori nagloma hči. "Pojdive tja na Otok v cerkev! Imave še dovolj časa peljati se tja."

Materi je bil ta predlog všeč in četrt ure pozneje vozila je že krepka možka roka hčer in mater po bleščečej gladini Vrbskega jezera. Od vseh strani so prihajali v čolnih tja na Otok okoličanje k deseti maši in med njimi ste bili tudi naši znanki. Prijetno in harmonično pa se je razlegal glas zvonov, ki so vabili pobožne farane k božji službi.

Kakor pa človeško srce sploh v molitvi tolažbe in olajšanja išče ter v največji sili k Bogu pošilja najsrčnejše prošnje in želje, tako je tudi Olgino srce vpletalo danes v cerkvi novo prošnjo v svojo molitev. Bila je prošnja, naj Bog usliši njene srčne želje in jej podeli srečno prihodnost. Kakor pomladanska roža po pohlevnem dežju zopet krepko na kviško svojo glavico vzdiguje, tako je zdaj deklica pomlajena stopala srčno iz cerkve; povzdigoval jo je tolažilni čut, da je uslišana njena molitev.

(Pride še.)

◆

Sin ustrelil očeta.

East Blackstone, Mass., 16. oktobra. — Fabien Jodoin je pritrdil na steno nekega lesenega poslopja kos papirja in iz precejšnje daljave ustrelil vanj. Krogla je prodrla steno in zadela njegovega očeta, ki se je slučajno nahajal v poslopju, naravnost v srce. Sin pravi, da ga je ustrelil po nesreči, kar je vsekakor vrjetno.

Denarje v staro domovino.

—o—

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da smo se zopet odločili pošiljati denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere pozneje na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določenim osebam, bodemo istega vrnili pošiljateljem, ali pa še enkrat odposlali. Nikakor pa ne moremo jamčiti za tako točno poslovanje, kot preje v normalnem času. Zato svetujemo rojakom, da začasno pošiljajo le za nujne potrebe, manjše zneske, kateri naj bi ne presegali naenkrat svoto 500 kron.

CENE:

K	$	K	$
5....	1.10	100....	20.50
10....	2.15	110....	22.55
15....	3.15	120....	24.60
20....	4.20	130....	26.65
25....	5.20	140....	28.70
30....	6.25	150....	30.75
35....	7 30	160....	32.80
40....	8.30	170....	34.85
45....	9.85	180....	36.90
50....	10.35	190....	38.95
55....	11.35	200....	41.00
60....	12.40	250....	51.25
65....	13 40	300....	61.50
70....	14.45	350....	71.75
75....	15.45	400....	82.00
80....	16.50	450....	92.25
85....	17.50	500....	102.50
90....	18.50		

Tajfun.

Tokio, Japonsko, 19. okt. — V okolici Kiaučaua je divjal zadnje dni strašen tajfun. Ko so se hoteli japonski mornarji ze neke ladije izkrcati, je odtrgal veter most, kateri je vezal krov ladije z obrežjem. Pri tej priliki je utonilo dvajset mornarjev. Na polju je napravil vihar precej veliko škodo.

Z britvijo.

Ko je prodajal včeraj na Park Row, New York, 24-letni Karlo Bleicher časopisje, je prišel mimo njega 34-letni Otto Berger in ga s tako silo sunil v stran, da so mu padli časopisi na tla. Začela sta se prerekati, med prepirom je pa zadnji potegnil iz žepa britev, in žnjo trikrat ranil prodajalca časnikov. Nesrečneža so prepeljali v bolnišnico, napadalca pa v zapor. Zdravniki imajo le malo upanja, da bi Bleicher ozdravil.

Časopis, ki stane cel franek.

"Corriere della Sera" objavlja sledeče situacijsko poročilo iz Bruselja: Odkar so Nemci Bruselj zasedli ne izhajajo več časopisi. Vojaška oblast je sicer listom naznanila, da lahko izhajajo, seveda pod vojaško cenzuro, a so ponudbo izdajalci odklonili. Veliko listov se je v Gent preselilo. Zadnji list je, ko je pr nehal izhajati, še poročal, da je Papa Pij X. umrl. Bruseljčani kljub temu le še čitajo časop in sicer jih tajno iz Genta dob vajo, male lističe, ki obsegajo dve strani teksta. A kljub te jih kupujejo in jih plačujejo celim frankom posamezen iztis

POZOR!

Naš zastopnik, Mr. Ivan Zupan, se vrne radi bolehnosti v New York ter ne bo nadaljeval svojega potovanja po državah Wisconsin in Minnesota. Toliko v vednost našim naročnikom.

Upravništvo "Glas Naroda".

Domača naravna ohijska vina
kakor:
CATAWBA, IWES, IN CONCORD
prodaja
JOSIP SVETE,
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio
Conkord, rudečo vino po....60c. galona,
Catawba, belo vino po......80c. galona.
Pri naročilu 25 galonov je priložiti $1.50 za sodček.
Razpošiljam ga od 25 galonov naprej. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.
Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.

Velika zaloga vina in žganja.
MARIJA GRILL
Prodaja belo vino po .... 70c. gallon
črno vino po .... 50c. "
Drožnik 4 gallone za $11.00
Brinjevec 12 steklenic za $12.00
" 4 gallone (sodček) za $16.00
Za obilno naročbo se priporoča
Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Pozor rojaki!
Rojakom v Brooklynu in New Yorku naznanjam, da sem naprešal veliko množino
mošta
iz najboljšega newyorškega grozdja. Rojaki, obiščite me, in prepričali se bodete sami o kakovosti.
Nadalje naznanjam, da imam vedno na razpolago dober prigrizek. prave domače kranjske klobase s kislo repo ali zeljem in druga domača jedila.
Vsak četrtek, soboto in nedeljo je obiskalcem na razpolago za ples velika dvorana. izvrstna godba in dobra zabava.
Za obilen obisk se priporočam s spoštovanjem
Leo Štrukelj,
193 Knickerbocker Ave., Brocklyn, N. Y

Slovenska unijska
TISKARNA
Rojaki in društveni tajniki, ali pazite, da so vaše tiskovine vedno narejene v unijski tiskarni?
Naša tiskarna je popolno založena z najbolj modernimi črkami, okraski in z vsem tiskarskim materijalom in je največja slov. unijska tiskarna.
NAJNIŽJE CENE
vsem tiskovinam za vsako društvo, trgovca ali posameznika računamo vedno pri nas.
GARANTIRANO DELO
da ste zadovoljni s tiskovino in da se izdela natančno, kakor želite. Predno se obrnete kam drugam, pišite k nam po cene za vsako tiskovino, ki jo potrebujete. Pri nas je vedno ceneje.
CLEVELANDSKA AMERIKA
Najstarejši slovenski dvotednik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Bele in črne podgane.

—o—

Kitajska povest.

—o—

Slavni učenjak profesor Pang-ko-ken je sedel na svoji bambusovi verandi in snažil svoje velike okrogle naočnike. Titata, njegova ljubezniva hčerka, je privezovala mladi beli podganici [illegible]at svileni trak okoli vrata. [illegible] vstopi Šang-fo, lep mlad mož. [illegible]reza njegovih očesnih vejic ni [illegible] prav nič poševna, to mu je [illegible] edina napaka.

[illegible]Dal sem Te poklicati, Šang-[illegible], počne učenjak, “da s Teboj [illegible]vorim, prvič radi izpita, dru[illegible]č radi rumenega gumba in tretjič radi moje hčere Titate, in ona sme tudi poslušati. Ne moreš jo dobiti za ženo, Šang-fo, ker nimaš pričakovati rumenega gumba in sicer radi tega, ker si padel v izpitu. Le pusti me izgovoriti. Dobro vem, da si dobro prestal dvaindvajset drugih izpitov, vem iz Tvoje bančne knjige, da si bogato preskrbljen z gumbi in vsled tega lahko dobiš dobro ženo, toda rumenega gumba nimaš in jaz želim za mojo jedino hčer mandarina, ne pa kakega kega bonca* ali pa občinskega pisarja.

“Kako je to, da Ti je izpodletelo, mladenič?”

“Priznavam”, odvrne Šang-fo nekoliko oplašen, “da so bile moje misli vedno pri Titati.”

“To je razumljivo, pa ne odpustljivo. Veseli me, da ima vse rado moje dete, zakaj bi ga Ti ne imel rad; toda vsako ljubimkovanje je zmožno, v kolikor ne stoji na solidni podlagi, odvrniti duha od vednosti. Tudi jaz imam posebno veselje, kakor veš, ki obstoji v rejenju, ako že ne rečemo, odgoji krotkih podgan. — Titata, daj onemu malčku z rožnatim useščem košček suharja, večji mu ga vedno odneso izpod gobčka. — Torej, kaj sem hotel reči, Šang-fo, moje podgane so mi takorekoč prirasle k srcu. Moji ljubljenčki razumejo vsako mojo besedo, in jaz poznam vsako posebej po njihovi individualnosti. Dlaka na njihovih kožuhčkih je vsa prešteta. Celo notranjost njih duš mi ni zakrita — pravim “duš” prav namenoma, Šang-fo, kajti bolj gotovo imajo duše, kot pa na primer grozni prebivalci amerikanskega zahoda, ki tako mučijo naše brate, ker oni, ti yankee-ji imajo mesto duše le konzervne škatljice in denarnice v telesih. Toda moje podgane — Titata, moje dete, ne pozabi, da mora biti ona puti-putka z zavihanim noskom, še danes okopana — da, Šang-fo, živalice in jaz že dobro izhajamo. Tako mi je ona le hušamuša z očešci kot rubin, zadnjič, ko sem zadremal na naslonjaču, pokvarila mojo kito ter jo za dolžino roke oglodala, tako, da moram zdaj zaradi reda nositi upleten trak. Pa kako ne bi ji bil že zdavnaj odpustil, med tem ko bi kakega človeka to veljalo glavo! — Kaj naj še rečem, Šang-fo, jaz sem vkljub temu vedno gojil znanosti in nisem zanemarjal nobenega od triinsedemdesetih izpitov. In Ti, mladenič, greš propadeš že pri triindvajsetem! Kako bi mogel dati takemu božjemu volku mojo hčer za ženo! — Kaj ne, Titata, mi sploh ne potrebujemo moža? Ali nisi solnce, kraljica moje hiše? — In pa, kaj bi se zgodilo z krotkimi podganami, če bi odšla Titata?”

Rumenkasta koža Šanf-fo-ja se je za hip porudečila. “Čuj me, o luč učenosti in oče solnca Titate! — V imenu dobrotnega Budhe in vspričo solnca vseh solncev Te prosim, dovoli mi izraziti, kar čutim! In to je da je Titata edino solnce mojega življenja in kraljica vseh mojih sil. In pri solnčnih žarkih nad grobom Konfucija moledovam Te, da odnehaš, kajti kaj naj bo v teh kletki polni kletk drugega kot kraljica podgan, ne, še manj, robkinja vseh teh glodalcev, in zakaj naj bo cvetka vzhoda v sočutje petnajststo milijonom ljudi.

“Radi moje hčere smo gotovi, Šang-fo”, je inače mirni oče Titate svojeglavno odvrnil, “ker nimaš nič drugega navesti v svoje opravičenje, bo najbolje, da se vrnemo zopet k študijam. — Titata, moje drago dete, ne jokaj mi tu — brez rumenega gumba Te itak ne dobi. Punktum. Saj vidiš, da se ne more opravičiti, zakaj je padel!”

“O, če bi hotel o tem govoriti”, zakliče Šang-fo s žalostno bolestjo, “pa saj ves Peking ve, da Kvang-kni-tang, stari obliznjenec, tudi gleda za Titato, čeprav mu je znano, da ljuba deklica živi v mojih sanjah, če bdim, ali spim. In ta Kvang-kni-tang je bil moj izprašatelj v pouku o umetnih mešanj. No, stari štor me je vrgel iz zavisti in hudobnosti. Pravim Vam, ta Kvang-kni-tang ni le rumen od zavisti, kajti rumeni so vsi kulturni narodi, on je žvepleno rumen in v mojih očeh je on edina rumena nevarnost. Vrjemi mi, veliki mojster, izbral mi je vprašanja, ki se zde na prvi pogled prav lahka, toda imela so vsa kako skrito kost. To pač ni umetnost!”

Učenjak je neokretno uravnal svoja očala na nos ter premišljeno odgovoril: “Kar se starega lopova Kvang-kni-tanga tiče, zagotavljam, da on ne bo dobil Titate, pa naj ima še več dolga prostih hiš v Zmajevi ulici kot ima zvitosti v svojih prsih. Ali ni ta vrag trdil, da je poznal mojega očeta, ko je s škrinjico hodil od hiše do hiše, od vrat do vrat v tunguškem predmestju! Na to moram le omeniti, da ni kraja tega imena, da se ne nahaja v tem mestu nobeden Tunguz in slednjič, da koče in šotori teh nomadov sploh nimajo vrat, s tem, mislim, sem ovrgel popolnoma to laž — toda, da spet pridemo k stvari, Šang-fo, to je prav puhel izgovor. Kdor stopa dobro pripravljen k izpitu, za tega ni pasti, niti prepadov, niti trnkov.”

“Reči hočem, veliki mojster, ne kaj se vpraša nego kako se vpraša, odvisi od tega, če se ubogemu izprašancu hoče dati motvoz za rešitev ali pa vrv za obešenje, in drzno trdim, da mi je Kvang-kni-tang pač stavil eno ali drugi vprašanje, na katero bi on sam ostal dolžan odgovora. Vprašati je vedno lažje kot odgovoriti.”

“Mladenič”, zavrne ga učenjak, “lahko bi Ti dokazal ravno nasprotno, pa seveda, dokazovanje je na Tvoji strani, in dovolim Ti, da poskusiš, ako bi me mogel spraviti v zagato z vprašanji, če sem Ti dovolj dober, da stopim na mesto hudobnega, pa veleučenega Kvang-kni-tanga.”

“O, prosim, mojster, za mene si Ti največji učenjak.”

“Šang-fo”, nadaljuje marljivo učenjak, “če si v stanu, da mi staviš vprašanje iz naravoslovja, ki bi je ne mogel odgovoriti, namreč odgovoriti na vse strani in v zadovoljstvo kakega nepristranskega učenjaka, prisegam Ti pri vseh resnicah svetega Y. Kinga, da jaz, ki se nikdar nespodobno ne šalim, Ti pripustim svojo hčer Titato takemu, ko si, brez nadaljnih izpitov, brez gumbov, da, celo brez nogavic in čevljev! — Titata si li čula? Hoče me ujeti, on — mene! To bomo pa videli — hahaha!”

Šang-fo je tudi od svoje strani prosil Titato za pričo, rekoč: “Titata, čula si — sedaj pa ostani tukaj, kajti pogled na Te mi bo gotovo pripomogel k zmagi!”

“Naj le ostane tukaj”, je pridjal Pang-ko-ken, “da bo saj sama videla in slišala, da je mladi Šang-fo tako malo zrel za soproga kot za državnega dostojanstvenika. — Dobro, Šang-fo, dam Ti dvajset minut časa, da se pripraviš na vprašanja. Povem Ti pa, da moraš sam odgovor na dotična vprašanja ne samo vedeti, ampak dokazati, drugače pa bo končal naš prepir na drug način kot na učenjaški.”

Mladi mož je zaupno prikimal, čeprav v onem trenutku še ni prav vedel, kako bi spravil starca v stisko. Sicer pa se mu je zdelo premišljevanje, pri katerem je smel opazovati gibčno in nežno postavo Titate in njeno ljubko glavico, toliko prijetno kolikor trudapolno in zmage gotovo podjetje. Titata pa je bila pametna dovolj, da bi ljubčeka motila pri njegovem drznem in težkem delu, zato mu je obrnila hrbet in se bavila z krotkimi podganami, katerim je s laskajočimi besedami podajala na drobni palčici čisto majhne cmoke iz rižne moke.

Šele sedaj je Šang-fo zapazil, da so se nahajali v prostorni kletki tudi nekateri morski prašički in nekaj črnih podgan. Poprej je videl samo bele podgane.

Čas je pretekel. Pang-ko-ken je zopet nataknil svoja velika očala, da bi svojega nasprotnika tem ostreje pogledal. “Si-li pripravljen?” ga je smeje vprašal.

Šang-fo je prikimal.

“Stavi torej svoja vprašanja!”

Šang-fo začne: “Luč vseh [illegible]nosti in oče edinega solnca Titate, velik si med velikimi v razkazovanju obeh polut. Čez meje zahoda cenijo prvaki učenosti Tvoje epohalno delo v životopisu prenašalcev kužnih kali, v katerem obsega poglavje v gledalcih mesto, ki mu pristoja. Slednjič, kakor sem čul iz Tvojih lastnih ust, poznaš vsako teh sladkih živalic v tej kletki po starosti, izvoru, postavi, nagnenju in značaju najnatančneje. Torej Te vprašam, da mi poveš: “Katere od Tvojih podgan žro največ, ali črne ali bele?”

Učenjak je vprašatelja začudeno pogledal ter mu rekel smehljaje: “Nekaj smo pozabili, kar bi pa bilo samo po sebi razumljivo, menim namreč, da naj bodo izključena vsa vprašanja šaljive oblike. Toda, vsemimo to resno ali pa neresno, ne vidim povoda, da bi dvomil, da so si živalice enake v tem.”

“Ce bi pa ta razloček zares ne obstojal”, je ponižno pridjal Šang-fo, “stavil bi ga tu kot pogoj.”

“Ta je zopet druga”, je omenil učenjak dobre volje, “zamoglo bi se potom razkazavanja —”

Šang-fo ga prekine. “Bilo bi popolnoma izključeno. Odgovor se mora naslanjati na čisto logičnih zaključkih.”

“Dobro, prav dobro”, zakliče Pang-ko-ken, čigar učenjaška žilica se je počela ogrevati, “kmalu si bova bližje! Postavimo torej, da madeži barvila v goveji substanci lasne bilke —”

“Oprosti mi zopetno prekinjenje, veliki mojster”, je vpadel z besedo Šang-fo, toda to vprašanje nima z mojim nič opraviti.”

Na Pang-ko-kenovem obličju se je pokazala mimogrede senca. Nataknil je povrh očal še svetel ščipalnik in se zagledal v kletko. Hipoma se zareži veselo: “Da, da, kako ima mladina dobre oči! Sedaj tudi jaz vidim. Bele podgane so večje, zato potrebujejo več hrane.”

Šang-fo je zanikaje mahal z svojo lepo kito in rekel: “To je optična zmota — in to, moja oboževana Titata, pravim Tebi, ki se ne umešavaš v znanost, da namreč človek v beli obleki vedno izgleda bolj polnega telesa kot pa oni iste postave v črni obleki. — Poleg tega, veliki mojster, moje zelo dobre oči vidijo, da so vse podgane v tej kletki enako velike. Pojdimo še dalje in recimo, da imajo matematično enako velikost.”

Na sicer dobrovoljnem obrazu učenjaka se je slikala vidna čemernost, ko je nato razlagal. “Potem vzemajo črne podgane več hrane, ker niso izgubile svoje divjosti v isti meri kot njih bele tovarišice.”

Mladenič bi najraje odvrnil, da je podgana ena kot druga in po njegovem mnenju je vse, kar se podgana imenuje, gnjusna spaka, pa z ozirom na Titato se je premagal in mirno odgovoril:

“Po nesreči, moj gospod in mojster, tudi to ni vzrok. Nasprotno, v jetništvu živali postanejo lene, in lenoba in požrešnost so navadno prav sorodni.”

“Tako, tudi to ne velja”, je zamrmral učenjak ter nevoljno pogladil svoje čelo, na to pa takoj z vnetostjo nadaljeval: ‘Pustimo torej vse same hipoteze. Nastopimo temveč na polje znanstvenega dokazovanja s pomočjo psihologičnih in kemično-fizikaličnih zakonov. In tako še vedno trdim, da črne podgane potrebujejo večjo množino hrane. Dokaz: brezdvomno vsebuje temna dlaka neprimeroma večjo moč, da se navzame svetlobe in toplote, kot pa bela. Imam prav ali ne, Šang-fo?”

“To je resnično, mojster, — in Titata, Tebi moram opaziti, ki Ti je neznana učenost, da, kar zatrjuje Tvoj veliki oče, je v Tvojih očeh dokazano. Tudi je ledenica pivovarne tam nasproti belo pobarvana iz istega vzroka.”

“Prav dobro, Šang-fo”, reče Pang-ko-ken, “pa pusti me, da dokažem do konca. Temna dlaka torej se navzame več toplote. To povzroča bolj hitri tok sokov, in to zopet je vzrok živahnejše menjave snovi in bogatejega sprejema hrane. To bi bil dokaz.”

Mladenič je zadušil smehljaj in prosil: “Ne ljuti se name, veliki duh, če Ti moram oporekati.”

Pa s tem je na slabo zadel. “Kaj, ljutiti se?”, je vzkliknil starec. “Kaj pa ima opraviti moja jeza s tem zanimivim slučajem in kaj ima znanost sploh z čuti sveta! — Brez ovinkov mi povej, kaj imaš navesti proti mojemu dokazu?”

“Prvič”, je odvrnil Šang-fo, “se mi zdi zelo dvomljivo, da ta večja uporaba toplote, ki bi bila v zvezi s črno dlako, če bi se sploh mogla meriti, tudi vpliva na preževkalno muskulaturo.”

“Dalje!” renči Pang-ko-ken, ki ni bil prijatelj takozvanih norčavih odgovorov svojih učencev, kar je Šang-fo prav dobro vedel.

“Potem”, nadaljuje Šang-fo, “sem trdno prepričan, da bi v slučaju, da bi se pomonžila toplota v večji meri, to uplivalo v nasprotni smeri, kakor smo se učili v spoznavanju bolezni, namreč, pokazali bi se znaki mrzlice, zmanjšanje teka in sprejema hrane. Pa ne glede na to, odločilni moment je iskati drugje.”

Starec je nemo gledal mladega moža. Potem je vstal, in najmanj četrt ure hodil po sobi gor in dol.

Titati je tolklo srčice, a Šang-fo ji je pomigal z zmagovitim nasmehljajem.

Slednjič je učenjak obstal prav pred Šang-fo-jem in ga ostro gledal preko očal in začel: “Čuj, mladenič, Tvoje vprašanje je zelo čudno. To sploh ni vprašanje. Kaj naj bi se odgovorilo, na to? To je baš vprašanje. Zares, drugega odgovora ne morem dati, ker je nemogoče. Ni ga učenjaka, ki bi mogel drugače odgovoriti, in ni je fakultete starega in novega sveta! Ali znaš morda sam odgovor na to? Hočeš morda trditi, da znaš več kot jaz, več kot vsi profesorji Pekinga, kot vse fakultete sveta? Kako? — Molčiš? — No, Šang-fo, če misliš, da si res tak vražji človek, torej odgovori sam na to vprašanje in dokaži svoj odgovor jako dobro, če nočeš, da Te spodimo s palico nazaj v ljudsko šolo. Govori: katere podgane žro več, bele ali črne?”

Šang-fo je nehote storil nekaj korakov nazaj. Potem je odločno odgovoril: “Bele žro več.”

“Dokaz?!” je kričal Pang-ko-ken. Njegove oči so skoraj izstopile iz jamic.

“Med Tvojimi dvainštiridesetimi podganami”, je mirno odvrnil Šang-fo, “jih je samo šest črnih. Torej morajo bele več požreti kot črne.”

Titata je s krikom skočila k staremu, kajti ta je padel s stola kot od kapa zadet.

“Moj ubogi oče!” je šepetala in božala upadla lica.

Učenjak se je žalostno in smehljaje branil in vprl svoje upadle oči v mladeniča.

“Odpusti mi, mojster!” je prosil Šang-fo.

Učenjak se počasi poravnal in prejel Šang-fo-vovo roko. “Nimam Ti ničesar odpustiti, moj sinko, čeprav si me prekanil. Sploh pa imaš prav. Ni vedno lahko, na neumno vprašanje dati pameten odgovor. Pa obljubi mi, da ne bo stari lopov Kvang-kni-tang nikdar zvedel, kako si prišel do svoje žene.”

---

* Kitajski duhovniki.

Kako zdravimo manj nevarne bolezni brez večjih stroškov.

—o—

Mnogo malenkostnih slabosti je mogoče ozdraviti z manjšimi stroški kot se navadno misli.

Narava sama je najboljši zdravnik, in ako ji pomagamo le z kakim imenitnim hvatom, sama odstrani marsikatero slabost.

Tako na primer nam je mogoče ustaviti kihanje in kašelj, če močno stisnemo gornjo ustnico ali pa uho. Če se pomisli, da pri vnetju sapnika ali pa pluč, kakor sploh pri vseh plučnih boleznih kašelj zelo pomnoži trpljenje, tedaj je vrednost tega priprostega sredstva jako za ceniti.

Nek angleški medicinski list je svoj čas trdil, da, če dobi tisti, ki ima gripo ali influenco, prav krepko zaušnico, se kaj kmalu reši te nadležne bolezni. To je sicer prav grobo sredstvo, toda če pomaga, se že pustimo dopasti.

Da se težki slučaji revmatizma ali protina, izlečijo z čebelnim pikom, opazovalo se je ne le v novejših časih nego je bilo znano že poprej. Na otoku Malta, kjer so velike množine čebel, zatekajo se stanovalci že za več pokolenj (generacij) k čebelam in njih bolečim pikom, in pravijo, da so dosegli prav lepe uspehe.

Vsekakor je tako zdravljenje lažje uporabljivo, kot pa ono, ki ga je nasvetoval pred leti neki Mr. James Payn. — Svetoval je namreč na revmatizmu trpečim, da naj se podajo v truplo mrtvega kita in v njem prebijejo nekaj ur. Ambra, produkt kita, je poznan kot izvrstno sredstvo proti revmatizmu, vendar je navadno predrag, da bi se porabljal v izdatni množini v zdravilne svrhe.

Zdatna pomoč proti močnemu srčnemu utripanju je baje telovadna vaja, pri kateri se z uklonjeno glavo pripogiba trup, pri čemur morajo roke biti doli povešene. Ako je pri takem držanju telesa dihanje težko ali za trenutek sploh obstane, je to znak, da se bo toliko hitreje pokazal zaželjeni uspeh; tudi neprijetno kolcanje se odpravi s to priprosto vajo. Prikladna je ta vaja pri kolcanju tem bolj, ker se toliko priporočen nenaden strah vendar ne more uprizoriti vedno baš v trenotku, ko pacijenta napade kolcanje.

O novih in nezmotljivih lekih, ki se nam priporočajo proti nahodu in prehlajenju, bi se dalo pisati cele knjige, in še vedno prihajajo novi na dan. Zelo priprosti način za odpravo prehlajenja koj v njegovem početku je ta, da se vsedemo k dobro tlečemu ognju ter zgrejemo hrbet do dobra, ker je hrbet oni del telesa, kjer se najlažje prehladimo.

Ravno nasprotno sredstvo pa nasvetujejo francoski zdravniki. Oni zdravijo prehlajenje s poklado ledu na hrbtni križ. V sedanjih časih vlada zelo visoko mnenje o zdravilni moči mraza, in vnetje v vratu, proti kateremu poprej poskušali tople okladke, se sedaj baje kaj hitro ozdravi s s tem, da bolnik požira led in da ga drže v sobah z nizko toplino.

Profesor Pictet, ki je v svojem laboratoriju dosegel najnižje stopinje mraza, veliko nižje kot katerikolidrug učenjak, je v uspelih poskusih na psih videl povod, da sam na sebi eksperimentira in posrečilo se mu je osloboditi se v par minutah želodčne bolezni, na kateri je trpel celih šest let. Dobro zavit v kožuhovino, se je podal v hladilnico, kjer je bila toplina več stopinj pod ničlo. Po štirih minutah je začutil, da je lačen, in po osmih minutah je zapustil hladilnico s takim tekom, kot ga že več let ni občutil.

V ledenem arktičnem ozračju ne morejo uspevati škodljive bakterije, in najbrž ni daleč čas, ko bodo nosile ladije nebroj na prsih bolnih oseb proti visokemu severu, v veliko naravno ledenico, da tam iščejo ozdravljenja.

Menda najbolj priprosta vseh zdravilnih metod je ona z globokim dihanjem. O uspehih te metode se mnogo govori v zadnjih letih. Za odstranitev mnogih slabosti in bolezni, pomanjkanja spanju itd. ni čisto nič drugega potreba, kot počasi in globoko dihati — seveda se mora to izvesti na čistem zraku.

Zagovorniki tega načina zdravljenja trde, da gibanje v prostem zraku, ki ga zelo priporočajo zdravniki pomnoži število dihljajev in privede krvi več kisika, kot pri mirnem sedenju. S trdno voljo pa zamoremo tudi sedeči v udobnem naslonjaču povišati število dihljajev na petdeset na minuto in da se poživi kroženje krvi, je par minut hitrega dihanja ravno tako koristno v naslonjaču, in morda še bolj, kot na kakem dolgem sprehodu.

Doktor Naegeli pa se toplo poteguje za zdehanje. Raztezanje rok in prsnih kosti, kadar se močno zdeha, je skupno z razširjenjem pluč po globokem dihanju prav izvrstna jutranja in večerna vaja in se priporoča kot najbolja sobna telovadba zlasti za ljudi, ki trpe na naduhi.

Doktor Naegeli zatrjuje z vso odločnostjo, da je večkratno krepko dihanje zaporedoma bolj zdravo, kot cela steklenica najboljše krepčalne pijače, kar se jih je navarilo po svetu. Zadehanje z sledečim mu kolcanjem se priporoča proti raznim ušesnim in vratnim boleznim. Poleg tega upliva zdehanje tudi osvežujoče za duha, ker pretrga kopreno, ki zadržuje jasno mišljenje.

Strojne puške mesto glasovirjev.

Nekoliko prej predno je izbruhnila med Avstrijci in Srbi vojska, je došlo na avstrijsko mejo več zabojev, katerih vsebina je bila na carinski napovedi označena za glasovirje, a carinske oblasti so sodile, da so zaboji za glasovirje pretežki, nek zaboj se je prekucnil in zapazili so, da ne obsegajo zaboji glasovirjev, marveč strojne puške. Medtem je izbruhnila vojska. Vprašali so, kaj da naj se z zaboji stori, poveljujoči častnik je pa ukazal, da naj v zaboje denejo stare glasovirje, ki so jih res v Srbijo poslali. Čuje, se, da so Srbi hitro v Franciji vprašali, kako da naj streljajo iz glasovirjem podobnih strojnih pušk.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Pogoj.

Sodnik: “Imenovali ste Vašega tasta, ker je izplačal manj dote svoji hčeri, kakor ste pričakovali, sleparja. Ali vzamete nazaj to razžalitev?”

— “Da, — pa le tedaj, če on vzame svojo hčer nazaj!”

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Dušna paša	—.80
Dušna paša v usnje vezano	$1.00
Gospod usliši mojo molitev, elegantno vezano	$1.40
Ključ nebeških vrat	—.50
Marija varhinja v usnje vezano	—.80
Marija varhinja elegantno vezano	$1.20
Otroška pobožnost	—.25
Rajski Glasovi	—.40
Rajski Glasovi v usnje vezano	—.80
Skrbi za Dušo v usnje vezano	—.70
Skrbi za Dušo elegantno vezano	$1.20
Skrbi za Dušo elegantno vezano z zapono	$1.40
Skrbi za Dušo v slonovo kost vezano	$1.20
Sv. Ura elegantno vezano	$1.20
Sv. Ura elegantno vezano z zapono	$1.40
Sv. Ura v šegrin vezano z zapono	$2.00
Sv. Ura v slonovo kost vezano	$1.20
Vrtec nebeški	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški	—.25
Abecednik slovenski	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač	—.50
Angl. slov. in slov. angl. slovar	—.40
Domači zdravnik	—.50
Domači živinozdravnik	—.50
Drugo berilo	—.40
Hitri računar	—.40
Katekizem mali	—.15
Novi domovinski zakon	—.20
Odvetniška tarifa	—.40
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu	$1.00
Prva nemška vadnica	—.35
Ročni slovensko-nemški slovar	—.50
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov sloven.-nemški slovar	$1.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Slovar slov.-nemški Janežič-Bartel), nova izdaja	$2.50
Slovar nemško-slovenski (Janežič-Bartel) nova izdaja	$2.50
Slovensko-angleška slovnica	$1.00
Slovenska slovnica	$1.25
Slovenska pesmarica, I. in II. zvezek, vsaki po	—.60
Srednji katekizem	—.30
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki katekizem	—.40
Voščilni listi	—.20
Zgodbe sv. pisma	—.50
Zirovnik, narodne pesmi, vezano, 1, 2, in 3. zvezek vsaki po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Andrej Hofer	—.20
Avstrijska ekspedicija	—.20
Avstrijski junaki, broširano	—.70
Avstrijski junaki, vezano	—.90
Baron Laudon	—.30
Baron Trenk	—.20
Bele noči....	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Beračica	—.20
Boj za pravico	—.40
Bojtek	—.10
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Car in tesar	—.30
Cerkvica na skali	—.15
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov.	$5.00
Cvetna borograjska	—.40
Cvetke	—.20
Cas je zlato	—.25
Cez trnje do sreče	—.50
Darinka mala Crnogorka	—.20
Devica Orleanska	—.30
Don Kižot	—.20
Doma in na tujem	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Dve čudopolne povesti	—.20
Dve povesti	—.20
Erazem Predjamski	—.20
Evangeliji	—.50
Evstahija, dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
Fra Diavolo	—.25
George Stephenson, oče železnic	—.25
Godčevski katekizem	—.20

Gorenjska knjižnica:

1. zv. Kukmanova povest	—.15
3. zv. Izpokorjena romarica	—.15
4. zv. Grajski lovec	—.15
5. zv. Kukelcev stan	—.15
6. zv. Smartno pri Kranju	—.15
Gozdovnik, 2. zvezka	—.80
Grizelda	—.10
Greh in smeh	—.50
Hildegarda	—.20
Hlapec Jernej	—.60
Hirlanda	—.20
Hubad, pripovedke, I. in II. zvezek po	—.20
Ilustrirani vodnik po Gorenjskem	—.70
Izdajavec	—.35
Islandski ribič	$1.00
Izlet v Carigrad	—.20
Izdajalca domovine	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jetnikovi otroci	—.50
Kapitan Marijat	$1.00
Kraljevič in berač	—.15
Krištof Kolumbo	—.20
Krvna osveta	—.15
Knez črni Jurij	—.20
Krvava noč v Ljubljani	—.40
Leban, sto beril	—.20
Ljubezen n maščevanje, 102 zvez.	$5.00
Maksimiljan	—.20
Marjetica	—.50
Marija hči polkova	—.25
Materina žrtev	—.50
Mati, socijalen roman	$1.00
Mir božji	—.70
Mirko Pošteenjakovič	—.20
Mlad samotar	—.15
Mlinarjev Janez	—.40
Mrtvi gostač	—.20
Na različnih potih	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Narodne pripovesti, I., II., III. in IV. zvezek, vsaki po	—.20
Na divjem zapadu	—.50
Na bojišču	—.35
Na indijskih otokih	—.30
Najdenček	—.20
Na jutrovem	—.35
Na preriji	—.20
Naseljenici	—.20
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
Nesrečnica	—.30
Nezgoda na Palavanu	—.20
O jetiki	—.15
Pasjeglavci	$1.00
Pavliha	—.25
Petrosini, znani N. Y. detektiv	—.25
Pod turškim jarmom	—.20
Poroka po pomoti	—.60
Pota ljubezni 110 zvezkov	$5.50
Potovanje v Liliput	—.20
Poslednji-Mohikanec	—.20
Požigalec	—.20
Pred nevihto	—.20
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Pri Vrbčevem Grogi	—.25
Princ Evgen Savojski	—.20
Prst božji	—.20
Punčika	—.20
Repoštev	—.20
Revolucija na Portugalskem	—.20
Ribičev sin	—.15
Robinzon	—.40
Ruska Japonska vojna 4 zv.	—.60
Sad greha	—.60
Sanje v podobah	—.15
Sita, mala Hindostanka	—.20
Skozi širno Indijo	—.25
Skrivnosti srca	—.50
S prestola na morišče	—.20
Stanley v Afriki	—.20
Stezosledec	—.25
Strašna osveta	—.60
Sv. Elizabeta	—.40
Sveta Genoveva	—.20
Sveta noč	—.20
Sveta Notburga	—.20
Srečolovec	—.20
Stoletna pratika	—.50
Strah na Sokolskem gradu, 100 zv.	$5.00
Strelec	—.20
Saljivi Jaka	—.20
Stiri povesti	—.20
Tegethof	—.35
Turki pred Dunajem	—.30
Tisoč in jedna noč	$7.00
Tiun Ling	—.20
Timotej in Filemon	—.20
Tri povesti grofa Tolstoja	—.40
Trije rodovi	—.50
Uporniki	—.30
V delu rešitev	—.20
V gorskem zakotju	—.20
Vrtomirov prstan	—.20
Veliki trgovec	—.20
Vojna na Balkanu 12 zvezkov	$1.85
Zalost in veselje	—.45
Zadnji grof celjski	—.30
Za kruhom	—.20
Zaroka o polnoči	—.15
Za tuje grehe	—.60
Zbirka znamenitih povesti	—.30
Zlate jagode	—.30
Zmaj iz Bosne	—.30
Zivljenjepis Simona Gregorčiča	—.50
Zivljenje trnjeva pot	—.30

Krasni roman "Prokleta":
1. zv. Prokleta.
2. zv. Volčji ubijalec.
3. zv. Na pokopališču v Fremicourtu.
4. zv. Skrivnosti starega Mardochea.
5. in 6. zv. Ugrabljeni grofič.
7. in 8. zv. V kamnolomu.

Cena vseh 8 zvezkov, trdno v platno vezano $1.80

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.25
3. zv. Marijina otroka	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
5. zv. Ujetnik morskega roparja	—.25
6. zv. Arumugan sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
13. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
17. zv. Prvič med Indijanci	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.30
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA:

ZBIRKA GLEDALIŠKIH IGER.

Brat sokol	—.25
Cigani	—.40
Dobro došli	—.20
Doktor Hribar	—.20
Dve tašči	—.20
Idealna tašča	—.20
Medved snubač	—.20
Ne kliči vraga	—.30
Nemški ne znajo	—.20
Pot do srca	—.20
Pri puščavniku	—.20
Prvi ples	—.20
Putifarka	—.20
Raztresenca	—.30
Revček Andrejček	—.40
Rokovnjači, narodna igra	—.40
Stanarica	—.20
V medenih dneh	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne po komad	—.03
ducat po	—.25
Narodna nošnja in mesta Ljubljane, ducat po	—.30
Humoristične razglednice z motivi slovenskih narodnih pesmi: 1 ducat po	—.30
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Razne svete podobe, ducat po	—.30
Album mest New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35
veliki	—.70
Ave Marija	—.10

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali	—.10
Avstro-Ogrske, vezan	—.50
Kranjske dežele, mali	—.10
Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
Evrope, vezan	—.50
Gorenjske z novo bohinjsko in trško železnico	—.30
Celega sveta	—.25
Balkanskih držav	—.15
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia, vsak komad	—.25

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva štv. 1., Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva štv. 2., Ely, Minn.
JOHN KOVACH, Box 365, od društva štv. 114., Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se nebode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

O lepa hvaležnost, kje si doma?

—o—

Gospod Vid Orel je baš sedel v posebni sobi gostilne "Pri volu" ter tešil svojo slabo voljo z vinom, ki so ga imenovali proti vsem božjim in naravnim postavam burgundec, ko pristopi k njemu njegova služkinja in mu nekaj zašepeče na uho, pa tako, da so čuli vsi gostje in se debelo spogledali.

Gospod Orel je bil tudi presenečen, da ni vedel kaj bi storil.

"Kdor leži v moji sobi?"

"En mrtvec, gospod, oni umazani človek, ki je že od opoldne okuževal našo hišo."

"Ta je umrl?"

"Da, gospod, in gospa si ne ve pomoči."

"Takoj pridem; Nikodem pa naj gre na policijo, tam bodo že vse preskrbeli."

Gospod Orel je vzel požirek vina, potem drugi in še tretji. Najraje bi se od veselja glasno zarežal, pa se je premagal ter samo škilil z napol zaprtimi očmi k svojim tovarišem, ki so željno pričakovali, da bi kaj več zvedeli o tem dogodku. Po nekoliko sekundah molčanja je začel gospod Orel gladiti svoj telovnik — vsled te lepe navade se je telovnik na gotovih krajih že svetil — ter vzdihaje rekel: "Da, tako je, ako kdo zgubi svojo notranjo stanovitnost. Notranja stanovitnost, to je glavna stvar."

Potem je pripovedoval gospod Orel o mrtvecu, čigar prijatelj — je vedno bil, celo še tedaj, ko si je moral reči: "Ta človek je izgubljen, ker je — ker no da, notranja stanovitnost je glavna stvar."

Kar je gospod Orel pripovedoval, je bilo prav lepo, celo ganjivo: toda resnična ni bila ne ena beseda v vsem pripovedovanju. Resnica je bila pa ta-le:

Pred kakimi dvajsetimi leti je gospoda Orla, ki je takrat ravno skočal svoje visokošolske študije, popadla neka silna prenasičenost življenja. Prišel je namreč potem, ko je zapravil vso dedščino po svojih stariših, do prepričanja, da je za življenje neobhodno potreben denar in da se more zaslužiti tega namena le z gotovim naporom, kateremu se pa ni hotel podvreči. Zakaj neki, če nima za to veselja. Na zadnje pa, saj tudi tega ni treba.

Gospod Orel je imel dvoceven samokres. S tem v žepu se je podal v od ljudi in živali zapuščen gozdiček, da bi se v miru, ki diči modrijana, rešil neumnega življenja, ki mu bi moglo nuditi le trud in delo. V zadnjem trenutku pa ga je nagovoril nek mlad človek, ki je najbrž tam blizu v travi ležal.

"Kaj nameravam storiti, pravite? Saj vidite, moj dragi. Osvobodil se bom še tega, kar imam."

Pri tem je dvignil samokres. Tujec, ki je z napeto pozornostjo sledil vsaki Orlovi kretnji, je delal tako aboten obraz, da se je Orel moral smejati. Odkritosrčne oči in mil glas tujčev so mu napravili dober utis. Pobesil je zopet roko. Zakaj ne bi še pred koncem malo pokramljal s človekom, ki ima tako dobročutne oči? Ce je dve minuti prej ali pa pozneje konec... Vsedel se je poleg tujca na travo in položil samokres poleg sebe. Hitro kot blisk je tujec zagrabil zanj.

"Ali boste vi tudi?" vpraša Orel. "Slobodno. Samo drug strel pustite zame, dragi."

"Ne, ne bom tega storil; vi tudi ne, ker je to greh. Ali je življenje vaše?"

"Čegavo pa?"

Po preteku ene ure sta si postala že prav zaupna, gospod Orel in Stefan Jeremski, ki je prišel z dežele, da bi našel v glavnem mestu dela in zaslužka, sedaj pa že dva dni ni ničesar jedel.

"To so neumnosti, dragi Jeremski. Pametnemu človeku ni treba stradati. Denar leži takorekoč na cesti, treba ga je le pobrati!" je bahavo govoril Orel.

"In vendar ste se hoteli prav radi tega... Glejte, to bi mi nikdar ne padlo v glavo. Jaz sem si mislil, če bo lakota prevelika, se bo že dobilo kak koščck kruha."

"Ce stvar prav pričnete, ne samo kruha ampak tudi kos pečenke. Kar se mene tiče! O, meni se zdi življenje ostudno!"

"Ker nimate ničesar za jesti", je rekel Jeremski in še posmehujoče dodal: "Zakaj pa niste denarja pobrali s ceste?"

Orel se je smejal. "Ker imam pretrd hrbet in se ne maram upogibati."

Jeremski je postal resen: "Jaz se upognem rad, kje leži denar? Pokažite mi ga!"

"Zakaj ne? Pri nas doma pravijo, da dotik z umirajočim prinaša srečo. Odložil bom pot na drugi svet radi vas, ker se mi jako dopadate."

Drugo jutro je Orel izročil Jeremskemu svoja spričevala od visoke šole in papir, na katerem je bilo mnogo naslovov.

"Vzemite to! Dokumenti so ključ, imena pa škrinje z denarjem. Vi ste za sedaj filozof Vid Orel, razumite? Poskusite svojo srečo, pobirajte denar. Ce se stvar ne posreči, vedite, da ima moj samokres dve cevi!"

Jeremski je imel srečo. Njegov dobrodušni obraz in zaupljiv glas mu je odpiral srca in mošnje. Že po par dnevih je mogel reči Orlu: "Imeli ste prav, denar leži na cesti. Kako sem bil bedast, da sem sploh kedaj trpel lakoto. 'Gospod je pa smehljaje spravljal denar, ki ga je tovariš prinašal.

Naenkrat se je stvar spremenila. Tajni vladni svetnik Peter Zoran, katerega je Jeremski obiskal, je našel dopadajenje nad siromašnim dijakom s tako dobrim obrazom in izvrstnimi spričevali, in mu ponudil službo tajnika. Tedaj je Jeremski prvikrat prišel v zadrego. Toda hitro se je ohrabril in prosil, da mu da časa do naslednjega dne, da si premisli. — Gospod Orel se je grozno smejal, ko je zvedel o tem dogodku.

"Seveda, zdaj pa ne morete naprej, kaj ne?" je omenil. Potem pa je pisal pismo vladnemu svetniku Zoranu, ki se je glasilo nekako tako-le: "Blagorodni gospod! Vi ste pravi človekoljub. Pomagate človeku, ne da bi se mu trebalo sramovati, da prosi. Vaša blagodušnost me je zelo ganila, gospod. Takoj, ko bom nekoliko okreval, bom pohitel k Vam, da Vam poljubim očetovsko roko. Kajti oni mladenič, ki je prišel k Vam Vas prositi, nisem bil jaz, temveč Štefan Jeremski, ki me je rešil od lakote."

Kakor je Orel že naprej vedel, pripeljal se je res dobri stari vladni svetnik že drugi dan k njemu. Vsedel se je k postelji dozdevnega bolnika in ga tolažil. Stirinajst dni pozneje pa je nastopil gospod Orel svojo službo kot tajnik vladnega svetnika. Poprej pa je odvzel od Jeremskega svoje dokumente, rekoč: "Prijatelj, sedaj se razideva. Poskusite, da zanaprej izhajate s svojim imenom, le upogibajte se, bo že šlo. Moj samokres pa Vam podarim."

Končno mu je dal nekaj denarja, pa le toliko, kolikor skromen človek potrebuje za en dan za življenje.

Jeremski je plakal od jeze in sramu. Potem pa je premišljeval: Na lažji način, kot zadnje čase, si ne more zaslužiti denarja. Delati se mu ni hotelo. Poskušal je toraj srečo s svojim imenom, pri čemur je pa kmalo zapazil, da so bili filozofovi dokumenti takorekoč zlat ključ do vsakih vrat. Njemu, kot pomočniku z dežele ni vkljub čednega obraza in dobrodušnega glasa nikdar dal več kot kak nikelnast novec. Denarja ni bilo več na cesti, pa naj se je še toliko prigibal. In nekega zimskega dne je bil kot postopač iztiran v svoj kraj.

Gospod Orel je dosegel dobro službo, ne da bi mu bilo treba migniti s prstom. Dela je bilo malo, pa še tega ni izvršil vsega. Zato pa mu je bolje dišalo vino gospoda Zorana.

Da se znebi tega človeka, ga je vladni svetnik priporočil grajščaku na Lutovicah, ki si je osnoval mal muzej, in za to iskal pripravnega človeka.

Na srečo bogati ljubitej umetnosti ni dosti razumel, kako se morajo zbirke upravljati in pomnožiti; gospod Orel pa je menda razumel še manj, toda služil je lep denar, ne da bi se mu trebа pripogibati.

Po smrti grajščaka je kupil grad in posestva knez Višenski, in gospod Orel je postal naenkrat sam ni vedel kako, grajski upravitelj.

Oni drugi pa, ki je osnoval srečo za gospoda Orla, je padal vedno globokejše. Po Orlovem receptu je hotel denar le na cesti dobiti, vzemal ga pa je tudi, če je kje drugje in ne na cesti ležal. — Pisma, s katerimi je nadlegoval gospoda Orla, so izginjala sprva v ogenj; pozneje pa sploh niso bila sprejeta. Kaj mu je mari postopač!

Jeremski pa je dolžil Orla, da mu je kriv nesreče. Hotel mu je to v obraz reči, pa ni vedel, kje da živi. Slednjič je izvedel za njegov naslov. Podal se je na pot ves propadel in že smrti zapisan, ter dospel na Lutovice. Kot strah ali duh z drugega sveta je naenkrat stal pred gospodom Orlom.

"Lopov!" je kričal, "s kakšno pravico tako udobno sediš v naslonjaču? Jaz bi moral tam sedeti! Kako si gosposki, debel in zdrav — ker sem se jaz zato upogibal. Vse si mi ukradel, razumeš, meni si ukradel!"

Gospod Orel s prva ni mogel najti besede. Jeremski pa se je zvalil onemogel na zofo. "Sedaj ostanem tukaj", je nadaljeval, "ne ganem se od Tebe. Ljudje naj le zvedo!"

Gospod Orel je postal bled. Ce pa ta žganjar resno misli... Poklical je služkinjo in je velel prinesti jedi za Jeremskega, in ko je ta hlasno pograbil za kruh, mu je mirno rekel Orel: "Prijatelj, norec si! To bi že zdavnaj lahko imel, zakaj pa nisi prišel k meni?" Pri tem si je mislil, kako bi se ga najbolje iznebil. Javil bo policiji, da ga iztira, toda ne, lahko nastane škandal!

Jeremskemu so po Orlovih besedah stopile solze v oči, poljubil mu je roko; dobre in prijazne besede so ga čisto prevzele.

"Odpusti mi, prijatelj, razžalil sem Te!" je jecal s težkim dihanjem. Gospod Orel mu je zapovedal, da ne sme zapustiti sobe, dokler se on ne vrne. "Hočem videti, kaj se da storiti zate!"

Jeremski je obljubil, da bo ostal kjer je, in gospod Orel pa je šel na vino, da bi lažje premišljal o položaju. Med tem je pa Jeremski se zadovoljno raztegaval po zofi; tako dobro mu že ni bilo več let.

"Pa je vendar dober človek, ta Orel; in se je hotel takrat ustreliti!"

Ko je proti večeru služkinja vstopila v sobo, v kateri je grozno dišalo po žganju — da bi videla, kaj tujec dela, ga je našla mrtvega.

Tako se je dogodila v resnici ta zgodba. In zato si je gospod Orel zadovoljiv gladil svoj trebuh. Že zopet mu je šlo vse po sreči, ne da bi se sam kaj potrudil. Bil je eden takih ljudi, ki se smejo slepo zanesti na to, da drugi za njih delajo, boljše kot bi si sami želeli. Celo smrt jim uravnava pot.

Nato seveda si je gospod Orel lahko privoščil še steklenico vina in pil na glavno stvar — na notranjo samostalnost.

Ženitovanje v zračnih višinah.

—o—

"Ivan, zakaj me zapuščaš, ali si se me naveličal? O nikar se ne izgovarjaj, saj dobro vem."

Ljuba, ali se ne sramuješ tako govoriti? Že tri leta se poznava in dve leti sva zaročena, imela si torej dovolj časa, da bi se lahko prepričala o moji ljubezni."

Tako sta se pogovarjala, sedeča na klopici obširnega parka v Petrogradu. Solnce je baš zahajalo in metalo svoje zadnje skoro rudeče žarke na z drobnim peskom posuta pota, na ruševino in na mramorne kipe, ki so bili priče že mnogim ljubavnim sestankom pod košatimi drevesi.

Ljuba Jakovna je bila vitka blondinka z bogatimi zlatimi lasmi. Njene plave oči pod temnimi trepalnicami, njene rudeče ustnice in lepa bela lica so naravnost izzivala, da bi se jo ljubilo, čeprav ji je bilo že blizu trideset let. Nikdo ne bi slutil, da je ta lepa deklica še pred kratkim morala služiti svoj kruh v kontoru z dolgočasnim delom.

"Najbrž sem se spremenila, postarala, kakor ta nimfa pred menoj, ki je poprej tako ponosno stala na svojem podstavku, sedaj pa je pohabljena", je mislila sama pri sebi, glasno pa je pristavila: "Ne, ne, moje čustvo me ne moti, nikdar nisi bil še tako hladen."

On, mlad črnolas mož, je imel kakih 25 let, vkljub temu pa se mu je videlo, kadar je bil odkrit, že nekaj sivih las ob sencih in na vrhu glave se mu je prikazovala pleša. Ime mu je bilo Ivan Urtlov. Dolgo časa je bil neznaten banční uradnik s skromno mesečno plačo od 75 rubljev, dokler se ga ni polastila želja, da bi šel med zrakoplovce. Zapustil je borno službo in postal avijatik. Na hip je zaslovel, povsod se je o njem govorilo in vsi časopisi so bili hvale polni s njegovih čudovitih uspehih.

Poprej skoro boječ in nepoznan uslužbenec je kar čez noč postal slaven, približali so se mu odlični gospodje in zanimljive dame.

Premišljeno je govoril svoji tovarišici: "Seveda se je precej spremenilo. Pomisli vendar, da mi je smrt vedno za petami... Vsak trenutek izpostavljam svoje življenje, kadar se s svojim "ptičem" vzdignem nad zemljo. ... Rad bi nekoliko užival življenje, zlasti, ko sem tako nenadoma postal bogat. To zadnje seveda tudi za Tebe ni škoda."

"Prosim, ne govori mi o denarju. Na to niti ne mislim... ne vem pa, zakaj mi je tako težko pri srcu?"

Oba sta umolknila in vsak je mislil nase.

Poprej sta se srečevala vsak dan, ko sta še delala, imela sta se rada, mislila nista na združenje, ker se nista upala s svojimi neznatnimi sredstvi misliti na ustanovljenje domačije in družine. Sedaj pa ima on elegantno stanovanje, svoj avtomobil in vse potrebno. Pa tudi ona je nosila najmodernejše obleke, s kakršnimi bi se poprej ne bi mogla pokazati v pisarni. Pogostoma sta obedovala skupaj v družbi oficirjev, časnikarjev ali zrakoplovcev v najboljših restavracijah. O ženitvi pa nista nikdar govorila. Res je, da sta bila redkokdaj sama, ker je bil on ponajveč obdan od časnikarjev ali od raznih dam, ki so ga prosile ta za sliko, druga zopet za avtogram itd. Zdelo se je, da se za nič drugega več ne zanimajo, kot le za novega avijatika.

Njegovo življenje je prišlo v popolnoma nov tir. Vabili so ga na vse strani, da mu je bilo res nemogoče odzvati se vsem povabilom. Le neka znana rudečelasa lepotica, gospa Nadina Lužecka se je mogla hvaliti, da jo večkrat in rad obiskuje. Bila je zelo bogata in je izdala ogromne svote za zrakoplovstvo, hotela se je tudi naučiti na vsak način tega nevarnega športa.

"Njo ljubi, gotovo jo ljubi in zame se pa ne briga več!" je Ljuba v zadnjih časih večkrat mislila. Zraven pa je priganjala svoje šiveleje, da hite s ženitvanjsko opravo v upanju, da se bo vršila poroka še pred prihodnjim poletjem.

"Ali greva?" je rekel Ivan in vstal s klopi.

"O, ostaniva še malo tukaj", je prosila Ljuba.

Njegovo trudno oko je malomarno opazovalo mimoidoče, potem pa se mu je obrnilo v zračne višine. Pogled mu je postal nežen, ko je sledil belim oblačkom nad seboj. Najraje bi vzkliknil: "Vi ste moji prijatelji, k vam me vleče, kmalu bo zopet moj "ptič" plaval nad vami!"

Pobesil je zopet pogled k zemlji in rekel precej trdo:

"Zdaj pa pojdiva!"

Vstala sta in molče stopala po drevoredu proti izhodu. Nehote je Ljuba pogledala skozi veje v višino, ki so se ji zdele njej sovražen element. "To nebo mi ga je vzelo", je mislila sama pri sebi, "spremenilo mu je čute in ljubezen."

Sedla je poleg njega v avtomobil ter ga nekako boječe vprašala:

"Dragec, kedaj bo pa najina poroka...?"

Obotavljal se je z odgovorom, nato pa šepetaje odgovoril:

"Počakala bova še, da poteče teden za polete, takrat bom zaslužil mnogo denarja... in potem pa bova praznovala ženitovanje v zraku... tako veličanstno, kot še nikdar ni bilo."

"Ženitovanje v zraku!" prodirajoče ga je pogledala.

"Jasno je, ne ljubi me več... njegovo srce je v zračnih višavah ... pri njegovem "ptiču" in pri rudečelaski, ki mu je sedaj bližja kot jaz..."

Vstavila sta se pred hišo na Mohovaja, kjer je stanovala Ljuba. Ivan ji je uljudno pomagal iz voza, ji srčno stisnil roko in prijazno rekel: "Na svidenje, jutri!"

Odzdravila mu je le z glavo. Ostala je pred hišnimi vratmi, dokler ni zavil avtomobil za bližnjim eglom. Ali se ni po njej ozrl?

Počasi je stopala po stopnicah in mramrala: "Ne, samo zdelo se mi je tako!"

Preteklo je že troje dni v tednu poletov. Ljuba je prisostvovala vsem slavnostim in ovacijam, ki so jih prirejali v čast njenega prijatelja in njegov "ptič" je bil središče splošne pozornosti.

S tresočim srcem je stala med mnogoštevilno množico, ki je vriskajoča sledila njegovemu nenavadno visokemu poletu. Lepi in spretni okreti njegovega "ptiča" so povzročili cele viharje pohvalnega pleskanja, v Ljubinih prsih pa se je borilo veselje s strahom za njegovo življenje.

Pomirila se je, ko se je dvigal vedno višje, ko je njegov stroj izgledal kot majhna točka na nebu.

"Sedaj je čisto sam v nedosegljivi visočini in morda misli name, tukaj doli pa spada množici, ki hrabrega letalca z preglasnim entuzijazmom omamlja. Tukaj je tudi lepa Nadina, ki se morda čuti z vsakim njegovim uspehom, da mu je bližja."

Nehote se je Ljuba ozrla proti loži lepe rudečelaske in opazila, s kako mrzlično napetostjo upira svoje z daljnogledom oborožene oči v letalca, čigar zrakoplov je ravno začel padati.

In sedaj je izstopil... S znojem oblit od utrujenosti in razburjenosti se je najprej približal njej — ona pa mu je ponudila lep batistni robec... poljubil ga je, potem obrisal ž njim svoj potni obraz.

Ljuba je bila vsa potrta, vendar pa je sklenila, da ga obišče v njegovem stanovanju, ker se mu sedaj radi prevelike množice ne more približati, da mu čestita.

Uro pozneje je stopila v njegovo hišo. Tiho je odprla vrata sprejemnice, misleč, da gotovo počiva od silne utrujenosti. Vzela je knjigo v roke in hotela potrpežljivo čakati, dokler se ne zbudi. V njeno veliko začudenje pa se je kmalu pokazal v družabni opravi.

"Mislila sem, da boš preveč truden, da bi danes šel ven..."

"Moram. Nisem mogel odreči, nekateri prijatelji so mi priredili svečanost..."

Težko ji je ušlo vprašanje:

"Ali bo tudi rudečelasa tam?"

Obledel je, da se je kar ustrašila, potem pa, ne čakaje odgovora, tresoče pristavila:

"Potem se pa jaz tudi pridružim."

"Seveda, ljubica", je nekoliko zmoten zajecljal.

V odličnem restavrantu, kjer se je zbrala svečana družba, je bilo vse živo. Utlov je peljal Nadino k mizi, ki je žarela od veselja in ponosa. Ljuba je sedela ravno nasproti. Koketirala je močno z nekim poročnikom, da bi pripravila zaročenca v ljubosumnost. Toda ta dozdevno ni ničesar opazil, ves utopljen je bil v zabavo s svojo temperamentno sosedinjo, katera je ob zaključku obeda veselo zaklicala:

"Torej v sredo se dvignemo v zrak, o, kako bom srečna!"

Ljuba je slutila, za kaj se gre. Cel večer je izpregovorila komaj kako brezpomembno besedo z Ivanom in se delala kot da je jako vesela. Naslednjega dne se je umikala pričakovaje, da bo on iskal prilike, da se sestane žnjo. Ko ga pa tudi dan pozneje ni bilo na spregled, je šla k njemu.

"Zdi se mi, da nimaš nikakega poželjenja po meni!" mu reče z užaljenim glasom.

"Toda, draga, pomisli vendar, v sredo bo zopet polet in imam vse roke polne dela, da poskušam in popravim stroj, ker ni mala odgovornost..."

"Če se vzame neko damo s seboj, kaj ne?" ga je prekinile Ljuba ter strastno pridjala: 'Tista dama pa moram biti jaz, kajti meni si obljubil že zdavnaj in najprej."

"To je res, pa ti si bila vedno tako bojazljiva, zato..."

"Pridržavam si to pravico in hočem ravno v soboto deliti s Teboj slavo in nevarnost."

"Meni je tudi prav, če si pripravljena."

Divja strast je rojila v srcu Ljube, ko je peš korakala domov. Da ji je brez ugovora uslišal prošnjo, je Ljubo še bolj potrdilo v misli, da je hotel se ogniti neljubemu prizoru ljubosumnosti. Če že ne ta teden, bo pa gotovo drug teden vzel seboj "rudečo", kar se sedaj ne da več zabraniti.

Ves prejšnji strah pred poletom je izginil, kajti sedaj so jo navdajale čisto druge misli in čustva.

Utlov se je opravičil pri Nadini ter jo potolažil na drug teden. Uvidela je, da ne gre drugače, da imata samo dve osebi prostor na stroju.

Zrak je bil čist in le malo vetrovit, ko je znani letalec se vzdignil s svojo nevesto na zrakoplovu. Ljubi se tudi vzbudil ponos, ko je čula pred seboj navdušene klice. Kolikor bolj pa se je oddaljal stroj od zemlje, toliko mirnejšo se je čutila. Sprva se ni upala ni z jedno besedo motiti Utlova na krmilu. Potem pa, ko se je čutila še bolj varno, in bolj v svesti si, češ: sedaj si moj, samo moj — se je oklenila njegovega vratu in rekla:

"Tukaj gori je najsvetejša cerkev. Tukaj se bova svečano poročila, reci "da" — in sva mož in žena. Vse drugo je le zunanja ceremonija."

"Ljuba, bodi pametna, ne moti me pri delu... pomisli, napačen poprimek na krmilu in najino življenje je izgubljeno."

"Meni ni življenje nič vredno brez Tebe", mu odvrne in se ga oklene s tako silo, da je nehote izpustil krmilo, da bi se oprostil iz njenih rok.

"Počakaj, draga, da srečno doli prideva... potem bova praznovala poroko", ji je nežno šepetal v uho.

"Zenitovanje v zraku si mi obljubil. Reci, da je sedaj praznujeva!"

"Svoje ustnice je strastno pritisnila na njegove, medtem so njene roke še tesneje oklepale njegov vrat. Mislil je, da je ob pamet, ker vse prigovarjanje ni nič pomagalo.

"Da, praznujeva ženitovanje v zračnih višinah", je mrmrala kot v omotici, zaprla oči in ga še bolj pritisnila k sebi. Ni se mogel ganiti. Prestrašen se je ozrl na peruti, ki so se pobesile in poslušal z mučno napetostjo svoj motor, ki je začel tišje in počasneje delovati.

Potem pa Utlov ni videl niti slišal nič več. Pod zdrobljenim zrakoplovom so dobili dva mrliča, ki sta se še v smrti držala trdno sklenjena.

Dum-Dum kroglje.

—o—

V novejšem času so vse drž ve vpeljale za vojno orožje ke z majhnim kalibrom 6.5 milimetrov. Čez 30 mm dolgi jektil je sestavljen iz tanke klenega ali nikelnastega pl ki je napolnjen s svincem. G ki, spredaj nalahko zašiljeni p jektil navadno ne napravi h rane. Celo kost mnogokrat le pr bije, ne da bi jo zlomil. Iz sedanj vojske je znano, da so vojaki, č niso bili naravnost smrtno zadeti, imeli od pušk največkrat le lahke gladke rane, ki se navadno rade in hitro celijo. Mnogo vojakov je bilo zadetih od več svinčenk, predno so bili v resnici primorani vojevanje opustiti. Ko so se Angleži pred več leti borili z divjimi rodovi himalajskega gorovja, jih je zelo jezilo, da so se divjaki skoro norčevali iz njihovih krogel. Mnogo bojevnikov je bilo od več krogel zadetih, pa so se vkljub temu še dalje borili. Da bi učinek svojih strelov povečali, so vojaki jeli ost svojih krogelj z bajonetom nasekavati. Učinek teh krogelj je bil grozen. Razdrapana ost tega projektila ni več gladko prodrla telesa sovražnikovega, ampak je napravila hudo rano: mišičevje se je kar ovilo okrog krogle, ki je odtrgala cele kose mesa iz telesa. Če je krogla zadela na kost, je bila tudi ta na majhne drobce razbita. Ranjenec je na taki hudi rani skoro vedno v par minutah izkrvavel in umrl. Brutalni Angleži so jeli to iznajdbo svojih vojakov takoj izkoriščati. Blizu Kalkute je mestece "Dum-Dum", kjer ima angleška vlada svoj arzenal za izdelovanje orožja in municije. V tej tovarni so najprej začeli v veliki množini izdelovati patrone s projektili, ki so imeli razklano ali nepravilno ost in so tako grozno učinkovali na sovražnika. Po tej tovarni se tudi dandanes imenujejo vse krogle, ki nimajo gladke osi, "Dum-Dum" krogle.

Kakor že omenjeno, so vojaki nasekali z bajonetom ost krogle. V arzenalu so izdelovali te krogle na ta način, da tanki jekleni plašč projektila ni bil do konca osti s svincem napolnjen. Spredaj v osti sami je bilo nekoliko praznega prostora. Ako je taka krogla pri strelu zadela na trd predmet ali na telo, tedaj se je sprednji votli del krogle zmlinčil (razpočil), v njej nahajajoči se zrak je ploščnati ovoj nepravilno raztrgal in na ta način razdrapana krogla je napravila hudo rano. Druga oblika teh krogel je bila ta, da jekleni ovoj ni segal do konca projektila, iz katerega je marveč molil precejšen kos svinčenega jedra. Mehki svinec se je pri udarcu zmlinčil, deloma pretrgal svoj ovoj in vsled tega nepravilna krogla je hudo raztrgala. Zopet pri drugem projektilu je spredaj ob koncu vanj zvrtana luknjica. Pri poletu krogle se v to odprtino lovi in tam zgoščuje zrak, ki pri udarcu na trd predmet učinkuje kakor razstrelilna snov, ki kroglo na osti raztrga.

Dum-Dum krogle rabijo dandašnji tudi lovci pri lovu na večje živali, ker jim je na tem, da zadet žival takoj na mestu pade in obleži. Kajti z gladko tanko kroglo zadeta, žival bi lovcu skoro vedno ušla, čeprav bi čez več dni poginila, ali pa bi jo dobil že neporabno. V vojski so pa te vrste krogle po mednarodnem pravu in medsebojnem dogovoru vseh kulturnih držav strogo prepovedane ter je hudo kršenje mednarodnih humanitarnih predpisov, ako se v kaki vojni še rabi tako strelivo.

V sedanji vojni očitajo Nemci, da so se Francozi in Angleži deloma posluževali takih krogel. Da se zlasti Angleži niso nikdar dosti ozirali na kako mednarodno pravo, ako je to njihovim koristim ugajalo, je vobče znano. Tudi glede brutalnosti nasproti sovražnikom so Angleži še vedno na prvem mestu med omikanimi narodi.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani: Marija Rebernik, gostija, 56 let. — Karel Hladky, sin oficijala tobačne režije, 13 dni. — Rajko Sever, sin stolarskega pomočnika, 19 dni. — Ivan Škafar, rejenec, 5 tednov. — Franc Andolšek, tovarniški delavec, 28 let. — Matija Jakopin, barvar, 40 let. — V hiralnici je umrla Marija Lasnik.

Smrtna kosa. V Pračici je umrl veleposestnik Franc Cvenkelj in je bil pokopan dne 15. septembra v Lešah. — Iz Mengša poročajo: Učiteljica gospa Franja Stepišnik je dne 20. sept. po kratki bolezni umrla.

Izgubil se je v Ljubljani Luka Cuzner. Dne 19. sept. je šel od doma in ga ni še domov.

Železniška nesreča. Brzovlak je povozil med Planino in Logatcem nekega mladega fanta. Umakniti se je hotel tovornemu vlaku, pa je prišel pod brzovlak, ki mu je preklal glavo. Bil je na mestu mrtev.

Vlom. Iz Soteske na Dolenjskem poročajo: V noči od 11. na 12. sept. sta vlomila med polnočjo in eno uro popolnoči dva možka v hišo Franca Bukovca v Loški vasi (vulgo pri Jamčarju), poškodovala par vrat in okno ter ukradla nekaj kokoši. Ker je bil gospodar poklican v vojsko in leži ranjen v Ljubljani ter so ženske same doma, sta upala vlomilca na bogat plen. Vendar sta delala prehrupno, da so se domači kmalu zbudili in tatova prepodili. Enega izmed vlomilcev so ženske spoznale in bosta torej kmalu oba prišla v roke pravice.

Predrzen tat. V noči od 16. do 17. sept. je prišel v farovško drvarnico na Trsteniku predrzen uzmovič krast kure. Blizu speči hlapec, ko začuje kurji vik, hitro skoči gledat, kaj je. Ko vidi, za kaj se gre, pograbi vrata, da bi tička v drvarnico zaklenil. Tatu pa seveda ta namera ni bila všeč. Začela se je borba, kdo bo obvladal duri. Ker je tatu trda predla, pograbi poleno in udari hlapca z vso močjo po glavi, da se mu je v trenotku vlila kri. Tat je bos pete odnesel, pustil pa je vrečo z dvema kurama. Za to smolo se je menda maščeval, da je pred vasjo Trstenik vlomil vrata v kapelico Žalostne Matere Božje in oropal nabiralnik.

Mlad slepar. 19. sept. zvečer je prišel k neki ljubljanski prodajalki 18letni krojaški pomočnik Avgust Peternel in jo v mojstrovem imenu naprosil za 130 K posojila, češ, da je mojster v hipni zadregi. Prodajalka je zahtevano svoto takoj izročila; slučajno je pa kmalu nato zvedela, da je Peternel pustil delo in nameraval odpotovati. Hitro ga je šla iskat in ga zasačila še v delavnici. Peternelu so vzeli prisleparjeni denar in ga peljali na policijo. Medpotoma je hotel uiti.

Poizkušen rop. Ko se je posestnica Amalija Vrhunc od Sv. Duha vračala iz Škofje Loke in šla skozi gozd, jo je iz zasede napadel neki mlad človek ter ji skušal potegniti denar iz žepa. Na ženino vpitje je pa prihitel neki mož, nakar je zlikovec pobegnil. Žandarmerija je mladega zločinca izsledila in aretirala v osebi 16letnega kočarskega sina iz tamošnje okolice.

Uvaževanja vredno in potrebno. Z Dolenjskega pišejo: V okolici Struge-Dobropolje kupujejo razni prekupci debele prašiče po 1 K, kvečjemu 1 K 8 v na kilogram, dočim so bili druga leta ta čas debeli prašiči po 1 K 20 v in še čez. Maksimalna cena za svinjsko meso pa je 2 K 20 v. Pravijo, da je tudi drugod taka cena debelih prašičev. Če je to res, kaj bo posledica tej nezaslišano nizki ceni? Ljudje bodo svinjerejo začeli opuščati, ker se pri taki dragi režiji prav zares ne izplača. Že zdaj se pozna. Mladi pujski so silno poceni. Kdo naj jih tudi kupuje pri teh razmerah? Utegne priti, da bo drugo leto svinjsko meso zelo drago prav zato, ker svinj sploh ne bo! Tudi kmeta je treba varovati, ne samo meščana. Kmet potrebuje denarja za davke, zavarovalnino, obleko, za plačo poslom in delavcem itd., a kje naj vzame, če gre njegov pridelek za slepo ceno?

Zelenjava, sočivje, krompir za zimo. Poljedelsko ministrstvo opozarja, naj prebivalstvo letos posebno obilno preskrbi za zimske zaloge zelenjave, sočivja, krompirja itd., da se nič ne zavrže in v naprej odvrne vsako [illegible] pomanjkovanje teh živil spomladi. Letos imamo dobro letino, a radi vojne najbrže ne bo mogoče izvažati gotovih pridelkov kakor druga leta, n. pr. kislega zelja, fižola, krompirja itd. To bi nam pa utegnilo čez zimo in spomladi prav hoditi, kajti radi vojnega stanja najbrže ne bomo dobili z Ogrskega, Nemškega in Italije toliko zimske oziroma zgodnje zelenjave in sočivja kakor običajno. Da se torej ne bo delala škoda in bomo za vse slučaje preskrbljeni, naj poljedelske in vrtnarske organizacije ter zavodi poučé ljudi, kako se zelenjava, sočivje, prstenine in drugi pridelki s pridom spravijo čez zimo. V južnih deželah naj bi vrhu tega v čim največji meri sejali zimsko in zgodnjo spomladno zelenjavo.

Zaničevanje Najsvetejšemu je izkazal Viktor Hvala, 24 let stari delavec v Postojni, s tem, da, ko se je pomikala misijonska procesija z Najsvetejšim po cesti, ki pelje iz Rakeka na Planino, se vozil kakih pet minut pokrit na kolesu ter se ni brigal za opomine župnikove in drugih udeležencev. Zagovarja se, da je imel s trakom klobuk privezan in se ni mogel odkriti, ter da je bil nekaj pijan. Temu zagovoru pa sodišče ni verjelo, kajti Hvala je sam orožnikom priznal, da ga je bilo sram iz kolesa stopiti, ker je bil pijan, kar pa ni bilo res. Sodišče ga je obsodilo na 14 dni strogega zapora, poostrenega z enim postom in trdim ležiščem vsaki teden.

ŠTAJERSKO.

To je rodbina! Iz Maribora poročajo: Železniški strojevodja Albert Holler ima 5 sinov in 2 zeta pri vojakih. Eden sin leži že težko ranjen v bolnišnici.

Na bojišču padel. Iz Celja poročajo: Na srbskem bojišču je padel 20. avgusta stotnik Rihard Wambrechtsammer iz znane celjske rodbine. Služil je pri 79. pešpolku na Reki in je bil šele pol leta zaročen.

Odlikovani vojaki 87. pešpolka. Pri 4. bataljonu so bili odlikovani s srebrno kolajno za hrabrost 2. razreda štabni narednik Ivan Pobežin, narednik Jakob Sternad, rez. četovodja Ivan Belec, korporal Angelo Mijan in pešec Franc Drame.

Dva ranjena slovenska učitelja. Martin Vrečko, učitelj v Šoštanju, ter I. Blazinšek, učitelj v Zibiki, sta bila ranjena na severnem bojišču; prvi v roko, drugi pa v nogo.

Slovenski vojak pri Lvovu. 8. septembra je bil v bitki pri Lvovu navzoč tudi poddesetnik Jožef Stergar, pešpolk št. 87, doma iz Kapel pri Brežicah. V svoji zvesti službi se je izvrstno izkazal. Pred navzočim majorjem in nadporočnikom je ustrelil v desetih minutah dva ruska častnika in osem pešcev.

Neznan utopljenec. Iz Središča poročajo: Pod Obrežem je vrgla Drava na suho neznanega možkega utopljenca. Truplo je moralo ležati že kake tri tedne v vodi in je bilo močno nagnito. Mož je bil kakih 40 let star. Našli so pri njem štiri ključe in prazno denarnico. Pokopali so ga na središkem pokopališču.

Otrok utonil. Od Sv. Lovrenca v Slov. goricah. V Zagorcih je utonil v domači mlaki dve leti star otrok zakonskih Lovrec.

Vreme se je obrnilo zopet na bolje. Višje vrhove Pohorja je zapadel sneg.

Izpred deželnobrambnega sodišča. Iz Gradca se poroča: Nadalje so iz preiskovalnega zapora izpuščeni: Evald Vračko, župnik v Št. Ilju v Slov. goricah; Ivan Bosina, kaplan v Sladki gori; Marko Kranjc, kaplan v Ribnici; Iv. Roškar, poslanec v Št. Juriju v Slov. goricah; J. Krištof, delavec v Mariboru; Jožef Cizek, dekan v Jarenini; Martin Kranjc, župnik v Laporjah; Franc Šegula, kaplan v Mariboru; župnik Ant. Raušel.

Dva vola in ena krava ukradena. Čas vojne sta hotela dva tatova izrabiti. A sta morala svoj plen pustiti. Okoli pol 11. ure ponoči je hlapec Jernej v Veliki Lašini h. štev. 32 slišal bika glasno mukati. Gre gledat, kaj mu je. Dolgčas mu je. Dveh voličkov ni več v hlevu. Jernej brž pokliče gospodinjo. Alarmira vso vas. Teče mimo št. 18. Hlev. odprt. Pokliče tudi to gospodinjo. Oba gospodarja sta namreč pri vojakih. Zbere se osem mož. Dva, ki sta lovca, se oborožita vsak s svojo puško. Drugi z vilami. Greda na razne strani. Hlapec Jernej je našel tatova. Zapodita se vanj. Vržeta ga na tla. Bijeta ga po glavi. Razrežeta mu slamnik. Jernej v smrtnem strahu kriči na ves glas. Kar se nedaleč nekdo oglasi. Bil je gospodar št. 28. Tega sta se pa tatova ustrašila. Lahko sta si mislila, da jih je za tem možem še več drugih. Zbežala sta. Jernej ju ni spoznal, ker je bilo precej temno. A domače razmere na Veliki Lašini so jima bile pač dobro znane. Oba kmeta sta v vojski, ženske se naju bodo pa bale; tako sta si mislila. A 23letni slabotni hlapec Jernej je rešil svojemu gospodarju njegovo pravico. Pa ne le njemu, tudi sosedu.

PRIMORSKO.

Prihod ranjencev v Trst. Poleg že imenovanih, poročnika 4. bosanskega pešpolka Bogomira Zgaga, zdravnika dr. Pavla Monti in stotnika 4. bosanskega pešpolka A. Peternela, so 19. septembra došli v Trst še sledeči: prostak 47. pešpolka Gašper Matrošič, prostak 10. pešpolka Iginij Lestan, korporal 97. pešpolka Leopold Lisjak (11. stotnija), prostak 47. pešpolka Josip Roman (7. stotnija), prostak 1. poljskega lovskega bataljona Josip Danielli (11. stotnija), Ivan Drole od 20. lovskega bataljona, Ivan Marašič od 8. poljskega topnič. polka, Fran Medved od 11. stotnije 27. pešpolka, Maksimilijan Baje od 5. stotnije 27. pešpolka, železničar Josip Masemk, črnovojnik, ki pa je le bolan, dočim so drugi ranjeni.

Italijanska univerza v Trstu. Dunajski listi poročajo, da namerava vlada aktivirati laško pravniško fakulteto v Trstu. Že svoj čas se je poročalo, da so se dunajski merodajni krogi za to rešitev italijanskega vseučiliškega vprašanja definitivno odločili.

KOROŠKO.

Umor. Iz Železne Kaple poročajo: Te dni so našli umorjeno Rozalijo Selešnik, ki je na Dočevi vodila gospodinjstvo dvema drvarjema. Bila je zavlečena 100 m proč od dotične koče in je imela glavo zdrobljeno. Kot zločina sumljivega so aretirali zloglasnega dninarja Andreja Lukanca, ki je imel prej razmerje s Seliškovo ter je bil že dvakrat zaprt radi uboja.

118 ranjencev, med njimi dva častnika, je došlo v Celovec dne 19. septembra.

Marijin zavod usmiljenih sester v Gospa Sveti je en del zavoda prepustil za rezervno bolnišnico za lahko ranjene; dne 19. sept. je došlo tja 23 lahko ranjenih vojakov.

Šolski pouk se je začel na ljudskih in meščanskih šolah v Celovcu 1. oktobra.

Cerkvene vesti. Bolan leži dekan v Šmohoru monsgr. Ivan Držanič, c. in kr. vojaški kurat, ki se je vsled bolezni povrnil z bojišča; bolan je na živcih in telesno oslabel. — Prestavljena sta kaplana Viljem Hafner iz Nemškega Plajberga v Sagric in Karl Schätzle iz Winklern v Št. Rupert pri Celovcu.

HRVAŠKO.

Vojak umrl. V rezervni bolnišnici v liceju v Ljubljani je umrl 21. septembra zjutraj vojak Martin Vuzen, doma s Hrvaškega.

Število ranjencev v Zagrebu. V Zagrebu se nahaja sedaj še 3700 ranjenih vojakov.

Banov bratranec padel v boju. Grof Bela Csaky (Čaki), poročnik domobranskih huzarjev, bratranec hrvatskega bana dr. barona Škrleca, je padel 15. avgusta pri Stojanovu v boju proti Rusom.

Smrt frančiškana. Frančiškan o. Selan Matković je te dni umrl v Zemunu pri izvrševanju svojega poklica. O. Selan je ostal v Zemunu, ko je vse bežalo vsled približevanja srbskih čet, da bi bil v tem težkem času svetovalec in tolažnik svoje črede. Kljuboval je srbskim kroglam, imajoč pred očmi svojo visoko službo in svoj vzvišen, pa težki poklic. Medtem ko je maševal, ga je zadel šrapnel in napravil konec njegovemu pozemeljskemu življenju.

ZAHVALA.

Tem potom se prav prisrčno zahvaljujem tvrdki Frank Sakser, ker mi je tako hitro preskrbela denar iz stare domovine. Mislil sem, da bom moral več mesecev čakati, predno ga bom dobil. Še enkrat lepa hvala za točno in pošteno postrežbo. Bodite prepričani, da vas bom pri vsakem rojaku priporočal. Pozdrav!

C. J. Bračun,
Box, Iowa.

Deseti brat.

—o—

Zidala sta si brata dva
Tam hišo za goro,
Oba še samca in mlada,
Čemu pa hiša bo?

"Ne bom prebival tu jaz, vem",
Deseti pravi brat,
"Po svetu grem, domu ko smem,
Pa bodeš ti moj svat."

Starejši meni pa zidar:
"Podaj mi, brat, roko,
Če prej ne vrneš se, nikdar
Ne zre te več oko.

Deset po svetu bodeš let
Tam hodil večno sam,
Jaz v vojsko grem na tuji svet,
Če vrnem se, ne znam."

Pogovor čula deklica
Za plotom je sloneč,
Zbledela tam je ljubica
Desetnika — ihteč.

Minulo let je že devet,
Ne pride starši brat,
Minulo jih je zdaj deset,
Ne pride mlajši brat.

Le deva hodi zret čez plot,
Kdaj vrata se odpro; —
Samo nebeški ve Gospod,
Oj kdaj nevesta bo!

Podpora za ameriški Rdeči križ.

—o—

Department za delo države New York nam je poslal dopis, v katerem nas prosi, naj pomagamo nabirati prispevke za ameriški Rdeči križ. Dopis ima sledeče besedilo:

Državni department države New York sprejema prispevke od 10 centov do enega dolarja od vseh priseljencev in tujerodcev, ki žele pomoči ranjenim med njihovimi rojaki v stari domovini.

Nabrani denar se bo poslalo pomožnemu skladu ameriškega Rdečega križa v svrho razdelitve v deželi darovalca, in sicer s posredovanjem Rdečega križa dotične dežele in na način, da se bo vsako deželo obravnavalo zase.

Pošiljajte prispevke na sledeči naslov:

Mrs. Marian K. Clark,
Bureau of Industry and Immigration,
95 Madison Ave., New York City.
(20-10 6x v 2 d)

IZJAVA.

Spoštovani:—

Prav vesel sem, da Vam morem poročati o velikem uspehu Vaših importiranih zdravil. Po par tednih uživanja importiranih zdravil sem zadobil zopet zdravje, telo se mi je okrepilo, tako da sem čisto prerojen. Kdor boleha na kaki bolezni, mu priporočam, da se obrne na Vašo Dom. Lekarno, 535 Washington St., Milwaukee, Wis., kjer bo dobil pomoč za svojo bolezen.

Vam hvaležni Pavel Stupica.
(13-10 tor & pet) Springfield, Ill.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Andreja št. 84 J. S. K. J. v Trinidad, Colo., naznanjam, da sem pisal vsem, toda od mnogih so mi bila pisma vrnjena. Zato prosim one, da mi takoj pišejo in pošljejo prispevke vsaj do 25. oktobra, ker takrat moram poslati asesment za mesec oktober Jednoti. Kedor do takrat ne izpolni svoje dolžnosti, bode suspendiran, kakor velevajo pravila.

Z bratskim pozdravom
Martin Orekar, tajnik.
225 W. Main St., Trinidad, Colo.
(19-20—10)

Farme
v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte preje, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imejo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku pričeti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastonj, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:

The James W. Good Company
Dep. 54 Ashland, Wis.

Pozor rojaki!

Črno grozdje . . $40.00 tona in belo New York grozdje $43.00 tona
Te cene veljajo do preklica.
Vožnjo plača kupec sam.
Za obilo naročil se toplo priporoča Vaš rojak

Ivan Pajk,
CONEMAUGH, PA.

Pouk v angleščini.

Rojakom naznanjamo da smo sklenili zopet poučevati angleščino potom dopisovanja.
Od leta 1908 do 1912 smo imeli nad 450 rojakov, ki so se učili angleško potom naše metode. Učite se iz posebnih tiskanih zvezkov.
Pojasnila zastonj. Pišite ŠE DANES na:

Slovenska Korespondenčna Šola
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kje je ANA ROGELJ, podomače Ježmanova iz Škofeljce pri Ljubljani? Pred 20. leti je dospela v Združene države in mogoče je, da je sedaj omožena. Za njen naslov bi rad zvedel nje stari prijatelj. Če kdo ve za naslov, naj ga pošlje uredništvu "Glas Naroda".
(17-20—10)

Gotove krone v papirju

lahko dobi pri nas vsakdo, ker jih imamo dovolj v zalogi in sicer po sledeči ceni:

10 K	$ 2.25
20 K	$ 4.30
30 K	$ 6.35
40 K	$ 8.45
50 K	$10.40
60 K	$12.50
70 K	$14.50
80 K	$16.50
90 K	$18.50
100 K	$20.50
150 K	$30.90
200 K	$41.10

Te gotove krone pošljemo vsakomur v Ameriki v registriranem pismu. A opozoriti moramo rojake, da ameriška pošta za pošiljanje registriranih **pisem v Avstrijo ne sprejme nikake odgovornosti in ne da če se pismo izgubi, nobenega povračila.**

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City

VAŽNO NAZNANILO.

Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta teden ali nameravajo potovati v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile za nedoločen čas s prometom. Kadar se zopet razmere preurugačijo, bodemo pravočasno poročali na tem mestu.

Tvrdka Frank Sakser

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državah Pennsylvania in West Va. naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIR,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdavati pravoveljavna potrdila in ga rojakom toplo priporočamo.

S spoštovanjem
Upravništvo Glas Naroda.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vsamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
017 E. 62nd St., Cleveland, Ohio.

OGLAS.

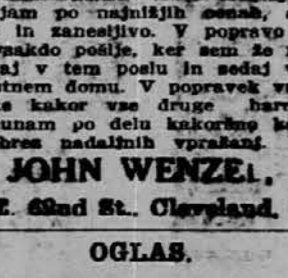

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA
iz najboljšega grozdja.

Lansko rdeče vino po 40¢ gal., staro rdeče vino po 45¢ galona. lansko belo vino po 45¢ gal. in najboljše staro belo vino po 50¢ gal. 100 proof močan tropinjevec 4½ galone $12, 10 galon pa $25.

Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizo postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel.

Pošljite vsa pisma na:

STEPHEN JACKSE,
Box 161, St. Helena, Cal.

Dober svet.

Dokazano je, da je vživanje prave kave, zelo škodljivo človeškemu telesu. Za slabotne, nervozne in druge, kateri hočejo zdravi ostati je najbolja **"Zdravilna sladna kava".** To so besede prečastitega gospoda župnika zdravnika.

Edina prava taka "Zdravilna sladna kava", se razpošilja na vse kraje Združenih držav poštnine prosto, zavitek 5 funtov za $1.25, zavitek 10 funtov za $2.30. Naročilu je priložiti Money Order, ali denar. Naslovite:

AL. AUSENIK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Redka prilika

za tajnike raznih društev, trgovce in druge pisarje.

Za ugodno ceno se dobi nekaj rabljenih pisalnih strojev raznih izdelkov, pri katerih smo dali nadomestiti slabe dele z dobrimi, in urediti tako, da se na njih zamore pisati slovensko in angleško. Sedaj so omenjeni pisalni stroji dobiti za nizko ceno, po kakovosti od $25 do $60. Cena novim je bila $90 do $120.

Pisati na istih se priuči v kratkem času lahko vsakdo. Natančneja pojasnila daje

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Pozor rojaki!

Ako ste kupec za zemljo ali farmo, ne ozirajte se na pretirane in vabljive oglase različnih zemljiških agentov, v katerih vam vsakovrstne stvari obljubujejo, kakor stalno delo, brezplačno stavljanje poslopij, čiščenje zemlje in druge vabljive pretveze, katerih sploh ne morejo in ne nameravajo nikdar spolniti. Veliko denarja in dragocenega časa si bodete prihranili ako pišete po natančen in resničen popis zemlje, kraja, kupnih pogojev in mapo od izključno samo slovenske farmarske naselbine v Wausaukee, Wis. kjer ima že mnogo rojakov kupljen svet in jih je tudi že lepo številu naseljenih. Tam je svet prav rodoviten in rodi vsakovrstne poljske pridelke in raznovrstno sadje ter vinsko trto. Ta svet se nahaja poleg prijaznega mesta, šol, mlekarne, banke, trgovin, žage, železniške postaje in še mnogo drugih podjetij.

Priporočamo rojakom, kateri želi biti dobro in pošteno postrežen dobiti dober in rodoviten kos zemlje v zdravem in prijaznem kraju ter biti vsestransko zadovoljen, da pišete rojaku A. MANTEL, L. Box 221 Wausaukee, Wis. po natančneje informacije in mapo tamošnje slovenske farmerske naselbine predno greste kam drugam svet gledat, ter čas in denar po brezpotrebnem tratiti.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

"KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, varujte se ponaredb in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že nad 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obrnite pismeno na nas.

V zalogi imamo tudi čisti domači
TROPINJEVEC in SLIVOVKO,
kuhana v naši lastni distillery.
Poštna naročila se točno izvršujejo

Prva Slovenska veletrgovina.
The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04, ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Najmodernejša
TISKARNA
"GLAS NARODA"

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijsko organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Doli z orožjem!

ZGODBA ŽIVLJENJA.

Spisala Berta pl. Suttner. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

10

(Nadaljevanje).

— Dosedaj nisem še ničesar opazila.

— To bi bila zelo dobra partija. Ko umre njegov stric Drontheim, podeduje graščino Selavec. Ali že veš, da se je Ferdi Drontheim, ki je zapravil s plesalko Grillovo vse svoje premoženje, poročil z bogato hčerjo nekega bankirja?... Ali prideš nocoj v angleško poslaništvo?... Žo zepet ne?... Navsezadnje imaš prav, saj ni takoalitako nič na prireditvah, ki jih priredijo poslaništva. ... Vsak Anglež, ki slučajno zabrede tja, je prijazno sprejet... Ali že odhajaš? Kam se Ti vendar tako mudi?

— Da, na vsak način moram oditi.

Ker nisem hotela niti pet minut ostati, se je skoraj nekoliko nevoljno poslovila od mene... Moj Bog, kako so dolgočasni ti pogovori! — — — Kako neprimerno visoko stoji v tem oziru Tilling... Ah, Tilling!... Že zopet Friderik Tilling. Čutila sem, da sem se nenadoma čisto izpremenila... Mogoče, da je Tilling še prost. Morda je princezinja zaljubljena v kakega gledališkega igralca?... Mogoče, da je bilo vse to samo mimogrede?...

Dan je potekel za dnevom, Tillinga pa nisem videla nikjer. Vsak večer sem šla v gledališče, potem na soarejo, z namenom, da ga bom srečala, pa nič.

Ob nedeljah je bilo pri meni veliko gostov, njega seveda ni bilo med njimi. Prav zaprav ga doma niti pričakovala nisem.

Vedela sem, da sem ga tisti večer razžalila in da se me zaraditega izogiba. Toda kaj naj storim? Hrepenela sem po njem, hrepenela sem po uri, ko bi se sestala žnjim in izpregovorila par besedi.

Nekega nedeljskega popoldne je stopila v moj salon Tillingova sestrična s katero sem se bila seznanila na nekem plesu. Ko sem jo zapazila, mi je začelo srce silno močno biti.

— Marta — je rekla brez vsakega posebnega uvoda — bratranec Friderik Vas pusti lepo pozdraviti. Predvčerajšnjim je odpotoval.

Čutila sem, da mi je šinila vsa kri v lica.

— Odpotoval? Kam? Ali so prestavili njegov polk?

— Ne... samo kratek dopust je dobil. Odpeljal se je v Berlin... njegova mati je na smrtni postelji... Če bi vedeli, kako ima rad svojo mater?

Dva dni po tisti nedelji sem dobila pismo iz Berlina. Vedela sem, da ga je pisal Tilling, ne da bi pogledala podpis. Pismo se je glasilo:

Berlin, Fridrichstrasse, 8, 30. marca 1862.
Ob eni uri ponoči.

Draga grofica! — Nekemu moram potožiti... Zakaj ravno Vam? Ali imam kako pravico do tega?... Ne, nimam je, toda neki notranji glas mi pravi, da boste sočustvovali z menoj.

Če bi poznali ono, ki bo umrla, vem, da bi jo ljubili. Njeno mehko srce, zdrav razum, dobra volja, častitljivost ... vse to bo šlo v grob... nobenega upanja ni več!

Celi dan sem bil ob njeni postelji in tudi celo noč bom... Saj bo to zadnja noč...

Vi ne veste, koliko je prerpela revica. Sedaj se je pomirila... Moči izginjajo, žila je skoraj prenehala biti. ... Razen mene sta v sobi še sestra in zdravnik.

Ta strašen pojem: smrt! Vemo, da moramo vsi umreti, nikakor se pa ne moremo sprijazniti z mislijo, da morajo umreti tudi oni, ki so nam najdražji. Kaj mi je bila ta mati, Vam ne morem povedati.

Vem, da bo umrla. Ko sem danes zjutraj prišel, me je sprejela z veselim vzklikom: — Toraj si vendarle prišel, moj ljubi Friderik... Mislila sem že, da boš prišel prepozno!

— Saj boš še ozdravela, mati — sem je skušal pomiriti.

— Ne, ne, o tem ni govora, moj ljubi. Zadnjič sva skupaj in zato Te prosim, ne govori takih besed, kot jih govore drugi ob smrtni postelji. Posloviva se...

Padel sem pred posteljo na kolena in zajokal.

— Ali jokaš Friderik? Vidiš, da Ti ne pravim, da nikar ne joči. Lepo, da se tako težko poslavljaš od svoje najboljše stare prijateljice. Vem, da me dolgo časa ne boš pozabil...

— Nikdar mati!

— Včasih se spomni, da sem tudi jaz imela veliko veselja s Teboj. Ko si bil v vojni, sem se seveda bala za Te. Sicer si bil pa vedno pri meni in mi pomagal prenašati udarce usode. Blagoslavljam Te, otrok moj.

Takrat so jo zopet napadle silne bolečine. Srce se mi je krčilo, ko sem slišal njene vzdihe, ko sem videl, kako so se ji v silnem trpljenju izpremenile poteze v obrazu. ... Da smrt je strašen nepopustljiv sovražnik... In pri pogledu na ta smrtni boj sem se spomnil vseh onih smrtnih bojev, katere sem videl na bojišču, v lazaretih... Če pomislim, da gremo ljudje večkrat namenoma v smrt, da pošiljamo mladino pod orožje... naravnost nečuveno!

Noči nikakor noče biti konec... Če bi že vsaj uboga bolnica spala... pa leži z odprtimi očmi. Vedno sem pol ure pri njej, potem se pa vrnem nazaj k mizi in nadaljujem s pisanjem. Štiri je že ura. Ravnokar je štirikrat udarilo v zvoniku. Čas beži neovirano naprej v večnost, doba življenja tega bitja, ki ga tako vroče ljubim, bo zdajpazdaj prenehala — — — za vse večne čase. Čimbolj smo zapuščeni, čimbolj trpimo, s toliko večjim zaupanjem se obračamo do onega srca, o katerem mislimo, da bije z našim... In ravno iz tega vzroka sem Vam napisal to pismo.

Sedem je že ura.

— Z Bogom Friderik! — To so bile njene zadnje besede. Zaprla je oči in za vedno zaspala. Mirno počivaj, moja ljuba mati!

Poljubljam Vam roko, Vaš do smrti potrt

Friderik Tilling.

To pismo imam še danes. Papir je zmečkan, črke so že obledele. Ta izprememba ni nastala zato, ker je preteklo od onega časa petindvajset let, spremembo so povzročili tudi poljubi ter solze, s katerimi sem pismo močila. "Do smrti je bil potrt", jaz sem bila pa do neba vesela, ko sem ga prebrala. Jasnejše — — — čeravno ni bilo v njem nobene besede o ljubezni — — — ni moglo govoriti nobeno pismo, da me ljubi. Vse ljubosumne dvome je moralo zatreti dejstvo, da se ni izjokal ob smrtni postelji princezinji, ampak meni.

Še tisti dan sem poslala v Berlin venec, v katerem je bilo sto če bo razumel, da so namenjene bele kamelije pokojnici, rdeča roža pa njemu?...

Pretekli so trije tedni.

Konrad Althaus je vprašal mojo sestro, če ga hoče pa je dobil korbico. Toda to ga ni dosti brigalo in se je potolažil prej, predno sem si mislila.

— Lepo je, da se ne jeziš — sem mu rekla nekega dne. — S tem tudi nehote dokazuješ, da Lilli nisi bogve kako ljubil. Prve ljubezni se ne da tako hitro pozabiti.

— Motiš se sestrična. Lilli ljubim iz globine svojega srca. Najprej sem mislil, da ljubim Tebe, ker si bila pa nekako hladna proti meni, sem začel ljubiti njo. Malo sem se zanimal tudi za Rozi. V splošnem je bila pa Lilli moja ljubezen in bo tudi ostala do moje smrti. Ona ali pa nobena.

— Saj vidiš, da Te noče.

— Misliš, da sem jaz prvi dobil korbico. Ne, ne, mi ne obupamo tako hitro. Če me trikrat ne usliši, me bo mogoče včetrtič. Naveličala se bo poslušati moje ponudbe, pa me bo vzela. Boš videla, da bo tako...

— Jaz pa vem, da ne bo.

— No, boš že videla!...

(Pride še).

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: John Debevc in A. J. Terbovc.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Roitz in Frank Janesh.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Safich in Frank Blatnik.

Indianopolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.

Oglesby, Ill.: Math. Hribernik.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zaletel.

Mineral, Kans.: John Štalc.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontenac, Kans. in okolico: Frank Kernc.

Mulbery, Kans. in okolico: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolico: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolico: B. Kotzian.

So. Range, Mich. in okolico: M. D. Likovič.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolico: Ivan Gouže, M. L. Kapsch in Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibing, Minn.: Ivan Pouše.

Nashwauk, Minn.: Geo Maurin

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobec

Klein, Mont.: Mich. Krivec.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češarek.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, O.: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Frank Kovačič.

Bridgeport, O. in okolico: Fr. Hočevar.

Barberton, O. in okolico: Alois Balant.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolico: John Kumše 1735 E. 33. St.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolico: M. Klarich.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.

Burdine, Pa. in okolico: John Keržišnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Broughton, Pa. in okolico: A. Demšar.

Export, Pa. in okolica: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Frank Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.

Franklin, Pa., in okolica: Fran R. Drašler.

Irwin, Pa. in okolico: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Moon Run, Pa. in okolico: Fr. Maček.

Pittsburg, Pa.: Ignacij Podvasnik, Ignaz Magister, Frank Bambič in Z. Jakše.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

Steelton, Pa.: Anton M. Papič.

West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Peternel.

Winterquarters, Utah: Louis Blasich.

Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.

Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in Frank Bartol.

Grafton, Wis.: John Stampfel.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik, John Vodovnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Anton Starich.

West Allis, Wis.: Frank Skok in Louis Lončarič.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.

Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani $1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Po znižani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštnine prosto za $2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n izplačala, zato je cena znižana. da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI

Izšla je

nova knjiga:

"VOJSKA NA BALKANU".

Vsled vsestranske želje naročili smo več iztisov te knjige in je sedaj cenj. rojakom na razpolago.

Knjiga "Vojska na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno s 255 slikami, tikajoče se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovražniki. Sešitkom je pridejan tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred $1.85. Naroča se pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City

PRIPOROČILO.

Rojakom v Steelton, Pa., in okolici naznanjamo, da je

Mr. M. PAPIČ,

128 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdavati pravoveljavna potrdila. Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Krasni brkovi

Podpisani je iznajditelj najuspešnejše tinkture na svetu Alpentinkture in Alpenpomade - Ženskam in možkim, kateri jo rabijo, zrastejo v šestih tednih lasje popolnoma, ne bodo izpadali in ne bodo osiveli. Ravno tako zraste močna v šestih tednih brada in brki, ki ne bodo izpadale in ne bodo postale sive. O teku 8 dni popolnoma ozdravim revmatizem, kostibol, trganje po rokah, nogah in hrbtenici. Rane, opekline, bule, ture, kraste in kurja očesa, bradavice, potenje nog, zebline itd. odstranim v treh dneh. Moja zdravila so registrirana v Washingtonu, znamenje, da so čista in najbolj uspešna. Pišite takoj po cenik! Pošljem ga zastonj.

JAKOB WAHČIČ,
1092 E. 64th St. Cleveland, O.

N. B. Onemu, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha, plačam $500.

Amerika in Amerikanci.

Spisal

REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company je prevzela v zalogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka:

AMERIKA IN AMERIKANCI.

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten poduk, bodisi kot darilo svojcem in posameznikov, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo zanimajo starši ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo krasi nebroj lemarsikdo zapazil ali samega sebe, ali pa dragega znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povpraševanje po knjigi primeroma majhno, menda raditega, ker se ni vprizorilo zanjo kričeče reklame, s katero se spravi v svet marsikatero drugo, veliko manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot božični dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je $2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v stari domovini.

Slovenic Publishing Co.,

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vijaka
"LA SAVOIE" in "LA LORRAINE" na dva vijaka
"LA FRANCE" na štiri vijake

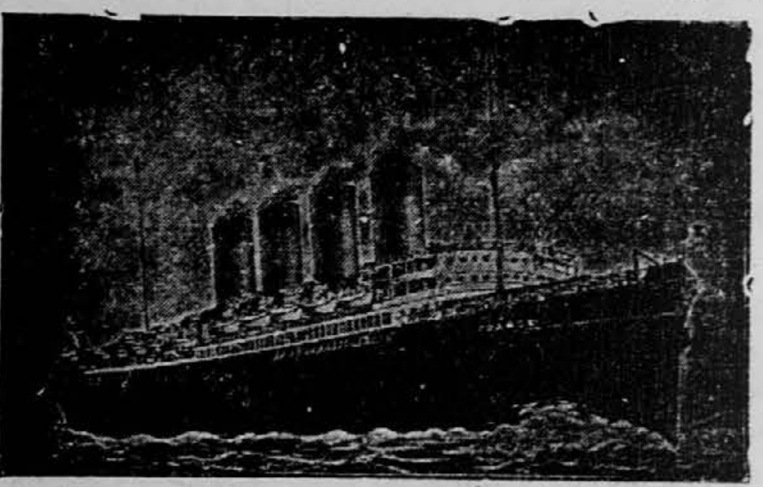

Ekspresni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča številka 57 N. R.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Phone: Canal 1681

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.

Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c, in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem popust, ter se posebno priporočam slavnim slovenskim društvam ob priliki kake veselice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase in vsakovrstno grocerijsko blago, katerega ljubi naš narod. Pošiljam denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S tvrdko Frank Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posel spadajoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

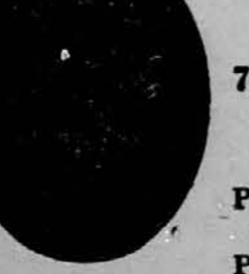

PHONE 246

Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET

WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ!